

ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о.
Brčko distrikt BiH

ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о.
Брчко дистрикт БиХ

ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о.
Брчко дистрикт БиХ

Годишњи извјештај о раду
за период 1.1. – 31.12.2022.

Фебруар 2023.

Годишњи извјештај о раду Јавног предузећа за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ представља вјеродостојан приказ резултата пословања Предузећа остварених за период јануар – децембар 2022. пословне године.

Извјештај обухвата податке о пословању четири Радне јединице предузећа – Администрације, Електродистрибуције, Водовода и канализације и Чистоће.

САДРЖАЈ

1.УВОД	5
1.1. Оснивање предузећа	6
1.2. Дјелатност предузећа	6
1.3. Руководство предузећа	6
2.ШЕМА ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“	7
3.КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА	8
4.ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА	9
4.1. Циљеви квалитета за 2022. годину	9
5.РЈ АДМИНИСТРАЦИЈА	12
6.ЉУДСКИ РЕСУРСИ	13
7.ОДНОСИ С КУПЦИМА	14
8.РЈ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА	16
8.1. Цијена електричне енергије није се мијењала у 2022. години	16
8.2. Реализација пројеката	16
8.3. Редовне активности	17
8.4. Биланс електричне енергије	18
9.РЈ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА	24
9.1. Реализација пројектних активности	24
9.2. Редовне активности – водоводна мрежа	25
9.3. Ванредне активности	29
9.4. Локални водоводни системи под управом ЈП “Комунално Брчко”	29
9.5. Канализациона мрежа	31
10.РЈ ЧИСТОЋА	32
10.1. Реализација пројектних активности	32
10.2. Прикупљање и одвоз отпада	33
10.3. Одржавање градске депоније	33
10.4. Санација дивљих одлагалишта отпада	33
10.5. Одржавање јавних саобраћајних и зелених површина	33
10.6. Збрињавање паса и анималног отпада	34
11.ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2022. ГОДИНУ	36
11.1. Биланс успјеха	36
11.1.1. Пословни приходи	37
11.1.2. Пословни расходи	38
11.1.3. Финансијски приходи	40
11.1.4. Финансијски расходи	40
11.1.5. Остали приходи	40
11.1.6. Остали расходи и губици	41
11.2. Биланс стања	43
11.2.1. Стална средства и дугорочни пласмани	43
11.2.2. Текућа средства	44
11.2.3. Капитал	45

11.2.4. Дугорочна резервисања.....	46
11.2.5. Обавезе које се могу конвертовати у капитал.....	46
11.2.6. Краткорочне обавезе	46
11.2.7. Пасивна временска разграничења	47
11.3. Извјештај о новчаним токовима.....	47
11.3.1. Управљање финансијским ризицима	48
11.3.2. Изабрани финансијски подаци	49
11.3.3. Финансијски показатељи.....	50
11.3.4. Рентабилност инвестираног капитала	53
12.ЗАКЉУЧАК :	55

1. УВОД

Извјештај о оствареним резултатима пословања ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ за 2022. годину припремљен је са циљем информисања купаца и корисника услуга предузећа, пословних партнера, а прије свега оснивача – Скупштине Брчко дистрикта БиХ, о раду и пословању предузећа у 2022. пословној години.

Извјештајем су обухваћени најзначајнији показатељи пословања, међу којима реализација електроенергетског биланса, обим производње и дистрибуције воде, количина прикупљеног и депонованог отпада, одржавање и уређење јавних и зелених површина, као и други релевантни подаци.

Основне дјелатности обављане су на задовољавајућем нивоу, посебно дистрибуција и снабдијевање електричном енергијом и испорука воде у градском подручју, док је одређених потешкоћа било у прикупљању и одвозу отпада, због честих кварова на возилима, те у испоруци воде у локалним водоводним системима којима предузеће управља, а због недостатка воде на извориштима.

ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ је у периоду 1.1.- 31.12.2022. године остварило укупне приходе у износу од 49.515.562 КМ, укупне расходе у износу од 49.130.289 КМ, те остварило добит у износу од 385.273 КМ, што је опширније образложено у дијелу извјештаја о финансијским показатељима пословања предузећа 2022. за годину.

Презентоване информације у овом извјештају о пословању могу послужити за реално и објективно сагледавање резултата пословања за 2022. годину, као и за доношење пословних одлука о побољшању резултата пословања ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ у наредном периоду, а све у циљу дугорочног одрживог пословања предузећа.

Овај извјештај, у сажетом издању, сачињен је на основу извјештаја свих организационих јединица у предузећу, те су сви процеси опширније описани у извјештајима сектора, служби, одјељења и радних јединица предузећа.

Годишњи извјештаји и планови пословања предузећа доступни су заинтересованим странама и путем званичне веб странице предузећа komunalno.ba.

1.1. Оснивање предузећа

Јавно предузеће „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ основано је Одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ број: 0-02-022-81/07 од 26.6.2007. године („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број: 20/07, 21/07, 24/08.) и уписано у Регистар код Основног суда Брчко дистрикта БиХ под бројем: 096-0-Reg-07-000889 од 28.12.2007. године. Предузеће послује од 1.1.2008. године у складу са Одлуком о оснивању и Законом о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ.

1.2. Дјелатност предузећа

Основне дјелатности ЈП „Комунално Брчко“ су дистрибуција, снабдијевање и трговина електричном енергијом, производња и дистрибуција воде, прикупљање, транспорт и депоновање отпада, чије обављање је уређено кроз организациону структуру од четири радне јединице:

- ✓ РЈ Електродистрибуција,
- ✓ РЈ Водовод и канализација,
- ✓ РЈ Чистоћа, и
- ✓ РЈ Администрација.

1.3. Руководство предузећа

Јавним предузећем „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ управља Управни одбор од пет чланова, који за свој рад одговара оснивачу – Скупштини Брчко дистрикта БиХ.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је у Управни одбор ЈП “Комунално Брчко” именовала:

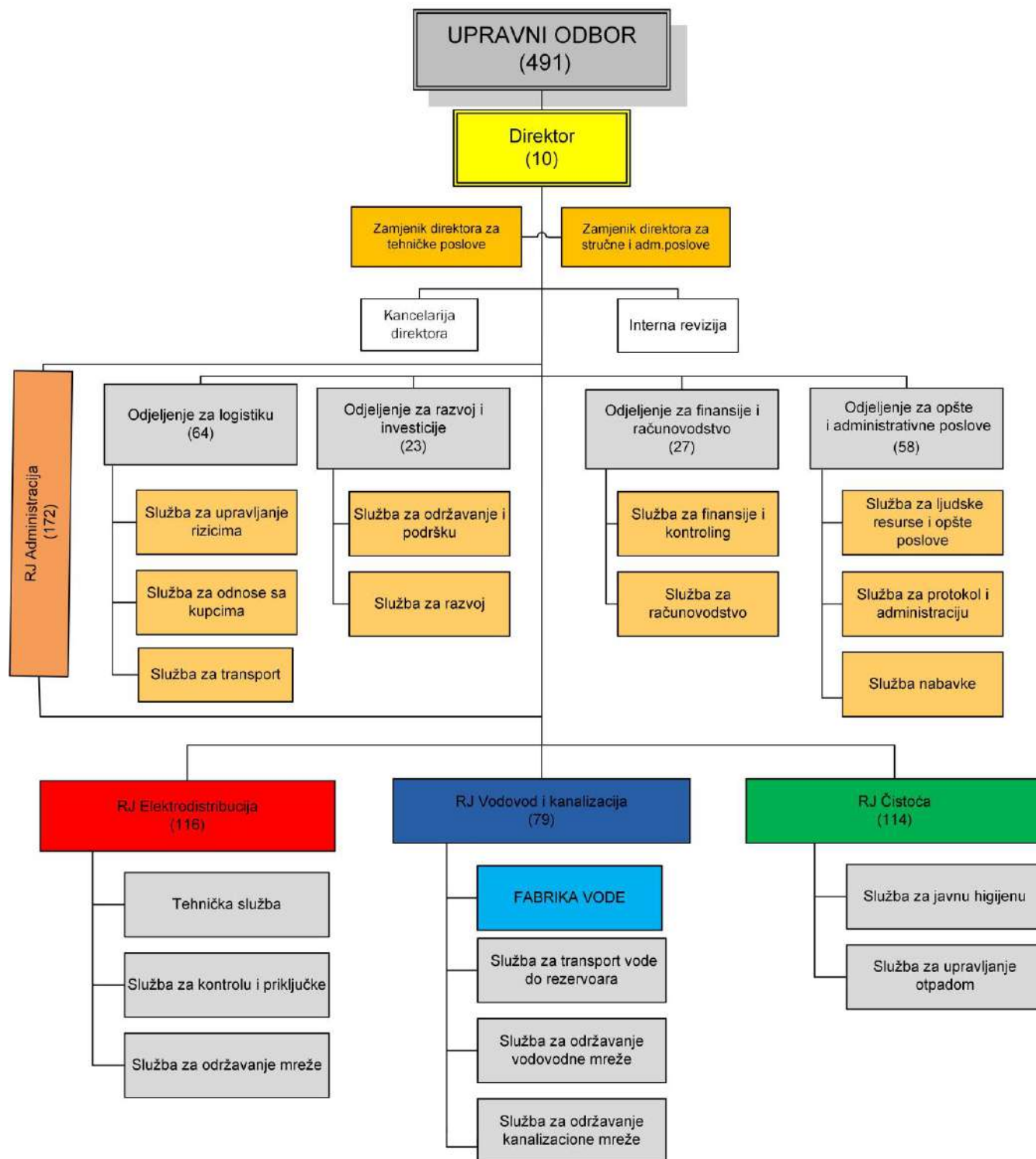
- ✓ Давора Нинића, предсједник УО
- ✓ Драгана Томића, потпредсједник УО
- ✓ Мирсада Хасанбашића, члан
- ✓ Муамера Ахметспахића, члан
- ✓ Сашу Вркачевића, члан.

У складу са одлуком, чланови Управног одбора именовани су на период од четири године, почевши од дана именовања, уз могућност поновног именовања, с тим да исти чланови не могу бити именовани више од два пута узастопно.

Управни одбор Јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко дистрикт БиХ именовано је 17.4.2019. године Кемала Атића за вршиоца дужности директора ЈП “Комунално Брчко”, а 6.6.2019. године га и изабрао на позицију директора предузећа.

Након измјене Закона о јавним предузећима, ЈП “Комунално Брчко” било је у обавези да изабере и два замјеника директора. У извјештајном периоду, функцију замјеника директора за техничке послове (од 1.7.2019. године) обављао је Драган Јелисић, а функцију замјеника директора за стручне и административне послове (од 23.9.2019. године) обављала је Бранка Ђурић.

2. ШЕМА ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“

3. КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА

Мисија ЈП “Комунално Брчко” - Наша мисија је да пружамо услуге дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом, производњу и дистрибуцију воде, прикупљање и одводњу отпадних вода, прикупљање и депоновање отпада те одржавање хигијене јавних површина. Све услуге су на нивоу прописаног квалитета, максимално прилагођене захтјевима корисника. Послујемо транспарентно, поштујући законске прописе, примјењујући највише стандарде у области управљања пословним процесима и развијамо партнерске односе са корисницима наших услуга, институцијама, добављачима те осталим заинтересованим странама.

Наша визија – Желимо бити примјер успјешног предузећа које пружа комуналне услуге у складу са највишим стандардима квалитета, остварујући задовољство купаца, запослених и шире друштвене заједнице, те предузеће које стално унапређује процесе рада и систем пословања, интегришући питање заштите животне средине, бриге за запосленике и посјетиоце, те безбједност информација у све радне активности.

ТЕМЕЉНЕ ВРИЈЕДНОСТИ :

- **Професионалност** – у обављању послова и задатака запосленици поступају исправно, праведно и непристрасно, те савјесно и одговорно, у складу са највишим професионалним стандардима, прописима и роковима, изграђујући при томе односе међусобног повјерења и сарадње;
- **Усмјереност на купце** – препознајемо потребе наших купаца, те доприносимо остваривању њихових циљева, нудећи им високо-квалитетну услугу;
- **Еколошка освијештеност** – темеље за будуће генерације градимо заједно са локалном заједницом, при томе омогућавајући заштиту животне средине, побољшање квалитета живота заједнице у којој послујемо, као и одрживи развој;
- **Тимски рад** – пружање квалитетне услуге и стварање нових вриједности за ширу заједницу, резултат је тимског рада. Заједничким дјеловањем придоносимо развоју предузећа, уз потпуно уважавање индивидуалности сваког појединог запосленика, као и посебности окружења у којем послујемо;
- **Лични развој** – сваки наш запосленик посједује потенцијал и на нама је да омогућимо потпуни развој вјештина и стручних знања које посједује. Посебно цијенимо и подстичемо развој наших људских потенцијала у циљу стварања додатне вриједности за свакога од њих понаособ, као и предузећа у цјелини.
- **Одговорност и посвећеност** - сваки наш запосленик одговорно приступа сваком задатку, те даје максимум у постизању најбољих резултата и остварењу постављених циљева.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ :

- **Финансијска самоодрживост** предузећа по свим дјелатностима,
- **Квалитетна услуга**, у складу са захтјевима купаца и важеће легислативе,
- **Материјално-техничка опремљеност** предузећа у складу са потребама и захтјевима пословних процеса,
- **Водећи снабдјевач електричном енергијом** купаца у Брчко дистрикту БиХ,
- **Повећани капацитети и компетенције** предузећа за обављање комуналне дјелатности,
- **Одржани и унапријеђени системи управљања**,
- **Ефикасно управљање људским ресурсима**.

4. ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА

ЈП „Комунално Брчко“ послује поштујући и примјењујући захтјеве Система управљања квалитетом у складу са међународним стандардом ISO 9001:2015, затим Система управљања околином у складу са ISO 14001:2015, Система управљања заштитом и безбједношћу на раду у складу са OHS 45001:2018 и у складу са Системом управљања сигурношћу информација у складу са ISO 27001:2013, који су интегрисани у јединствен систем управљања.

Циљеви и планирани резултати у свим сегментима пословања предузећа реализовани су уз поштовање дефинисане Политике квалитета, Политике заштите животне средине, OHS политике и Политике сигурности информација, које су јавности доступне на интернет страници предузећа комунално.ба, те у свим објектима предузећа видно истакнуте.

У 2022. години у предузећу су реализовани интерни аудити, преиспитивања управљачких система од стране руководства, надзорни екстерни аудити, те два ресертификацијска аудита – Система управљања квалитетом и Система управљања сигурношћу информација. Оба екстерна ресертификацијска аудита су била позитивно оцијењена, те су предузећу од стране овлаштене сертификацијске куће продужени сертификати за ове међународне стандарде на још три године.

4.1. Циљеви квалитета за 2022. годину

Циљеви квалитета за 2022. годину су усвојени када и План пословања предузећа, с обзиром да су саставни дио Плана. Управни одбор усвојио је на циљеве сједници одржаној 29.12.2021. године. Циљеви и њихово остварење закључно са 30.6.2022. године, дати су у табеларном приказу:

Р.БР.	ЦИЉ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ	РОК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ	РЕАЛИЗАЦИЈА У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕР.
1.	Смањење губитака електричне енергије на ниво испод 10%	шеф РЈ Електродистрибуција	31.12.2022.	Циљ је остварен. Губици електричне енергије = 9,78%
2.	Очитање крајњих купаца у проценту већем од 99,0 %	шеф РЈ Електродистрибуција	31.12.2022.	Циљ је остварен. Очитано 99,95% купаца
3.	Стављање под даљински надзор за очитање свих купаца који имају полуиндиректно бројило и већих купаца из категорије 0,4 kV остала потрошња	шеф РЈ Електродистрибуција	31.12.2022.	Циљ није реализован јер није било увођења нових купаца у систем за даљински надзор и очитање. Ограничење је број лиценци постојећег софтвера Цомет. Ради се на проширењу броја лиценци.
4.	Рад на имплементацији усвојених ИСО стандарда у циљу унапређења рада Фабрике воде	шеф РЈ Водовод и канализација	31.12.2022.	Циљ је остварен – испоштовани сви захтјеви Интегрисаног система пословања
5.	Остварити процент			Циљ је остварен -

	<p>наплате свих услуга од 96,50% (97% наплата електричне енергије, 94,50 % наплата воде и 90% наплата услуге одвоза смећа), по текућој фактурисаној реализацији Наплата акумулираних потраживања из предходних година у износу 500.000 КМ</p>	<p>помоћник директора за логистику помоћник директора за финансије</p>	<p>31.12.2022.</p>	<p>реализација за период 01.01.-31.12.2022.г, а наплаћена за период 01.02.2022-31.01.2023. године са освртом на дио наплаћене реализације из предходних година. По апсолутним показатељима за годину, остварена је наплата свих услуга са 101,79%(103,34 % наплата електричне енергије, 97,24 % наплата воде и 98,22 % наплата услуге одвоза смећа)</p> <p>У израженим показатељима приказана је и наплата у износу од 1.679.782КМ фактурисане реализације из предходних година наплаћено 1.556.782КМ за електричну енергије из предходних година, наплаћено 55.000КМ за воду из предходних година наплаћено 68.000КМ за смеће из предходних година тако да реална наплата текућих потраживања из 2022. године износи 98,61% или појединачно по врсти услуге 99% наплата електричне енергије, 95,58 % наплата воде и 95,54 % наплата услуге одвоза смећа)</p>
<p>6.</p>	<p>95% примљених захтјева и рекламација ријешено у дефинисаним роковима</p>	<p>шеф Службе за односе с купцима и шефови РЈ</p>	<p>31.12.2022.</p>	<p>Циљ је остварен; 95,86 % примљених захтјева и рекламација ријешено је у дефинисаним роковима (примљено 23.446 ријешено 22.475 по РЈ врсти услуге): -95 % ријешених захтјева-рекламација РЈ „Електродистрибуција“ електричне енергију (11.144 примљених захтјева /10.586 ријешених захтјева) -94,85% ријешених захтјева-рекламација за</p>

				<p>воду РЈ “Водовод и канализација“ (4.976 примљених захтјева /4.720 ријешених захтјева) -96,05 % ријешених захтјева-рекламација за услуге одвоза смећа РЈ “Чистоћа“ (759 примљених захтјева /729 ријешених захтјева) -98,07% ријешених захтјева-рекламација из области РЈ “Администрација“ (6.567 примљених захтјева /6.440 ријешених захтјева)</p>
7.	Остварена просјечна оцјена задовољства купаца 3,9 у систему од 1-5	шеф Сектора за прикључке и рекламације шефови РЈ	31.10.2022.	Циљ је остварен – укупно задовољство услугама предузећа добило оцјену 4,15
8.	Остварен бољи финансијски резултат по РЈ Чистоћа за 5% у односу на 2021. годину	Шеф РЈ Чистоћа	31.12.2022.	Циљ није остварен. 31.12.21= - 184.400 КМ 31.12.22= - 281.174 КМ
9.	Ресертификовано предузеће за Систем управљања квалитетом у складу са ISO 9001:2015	менаџер квалитета	31.12.2022.	Циљ је остварен. Предузеће позитивно оцијењено. Достављени сертификати.
10.	Ресертификовано предузеће за Систем управљања сигурношћу информација у складу са ISO 27001:2013	менаџер квалитета	28.2.2022.	Циљ је остварен. Предузеће позитивно оцијењено. Достављени сертификати.

5. РЈ АДМИНИСТРАЦИЈА

Радна јединица Администрација једна је од четири радне јединице у Предузећу која својим циљевима, активностима и радним задацима настоји да одржава и унапређује квалитетан однос са купцима, а уједно је и подршка у раду осталим радним јединицама.

Дјелатност Радне јединице Администрација обавља се кроз Канцеларију директора и четири одјељења:

- Одјељење за опште и административне послове,
- Одјељење за финансије и рачуноводство,
- Одјељење за логистику и
- Одјељење за развој и инвестиције.

Канцеларија директора пружа подршку у раду Управном одбору и директору Предузећа кроз припрему и координацију активности, праћење реализације одлука највишег руководства, те припрему планова и извјештаја за ефикасно управљање Предузећем. Из Канцеларије директора се иницирају и реализују контроле и интерне ревизије свих сегмената пословања Предузећа, као и активности које су усмјерене на изградњу квалитетних односа са јавношћу и стварање препознатљивог и позитивног имица Предузећа у јавности.

Одјељење за опште и административне послове управља људским ресурсима, проводи поступке јавних набавки, брине о канцеларијском пословању и токовима документације у Предузећу, те о техничком и физичком обезбјеђењу имовине и лица у Предузећу. У саставу Одјељења су Служба за људске ресурсе и опште послове, Служба за протокол и администрацију и Служба набавке.

Одјељење за финансије и рачуноводство проводи финансијску политику Предузећа, управља новчаним токовима, примјењује рачуноводствене стандарде и припрема финансијске анализе и извјештаје. У саставу Одјељења су Служба за финансије и контролинг и Служба за рачуноводство.

Одјељење за логистику је кроз своје активности усмјерено на сарадњу, комуникацију и стално унапређење односа с купцима, те позиционирање имица Предузећа у јавности и заштиту на раду. У оквиру Одјељења организоване су Служба за односе с купцима, Служба за управљање ризицима и Служба за транспорт.

Одјељење за развој и инвестиције се кроз своје активности бави одржавањем интегрисаног система управљања, управљањем пројектима, одржавањем опреме, возила и објеката Предузећа. Одјељење активности проводи кроз Службу за развој и Службу за одржавање и подршку.

6. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

У пословном окружењу, у којем су технологије и информације свима доступне, предузећа своју конкурентску предност могу градити само на једном ресурсу - својим запосленицима, њиховим способностима, знањима и мотивацији.

Имајући у виду да унапређење организационе структуре предузећа и развој кадрова представља оквир за повећање ефикасности у циљу пружања квалитетнијих услуга и остварењу принципа усмјерености предузећа према корисницима, **развој људских ресурса** је идентификован као стратешко усмјерења.

У оквиру редовних активности, Служба за људске ресурсе и опште послове уредно је водила матичну евиденцију запослених по свим основама (одређено, неодређено, приправнички стаж, пракса и др.), те реализовала све планске активности из области радно – правних односа.

Један од основних захтјева система квалитета је стручност и оспособљеност запосленика за обављање радних задатака, руковање опремом, обављање процесних активности, контролу квалитета производа и процеса у складу са захтјевима радног мјеста и пословних процес. Стручно оспособљавање запослених реализовано је у складу са:

- ✓ Планом стручног усавршавања и оспособљавања запослених,
- ✓ Ванпланском едукацијом
- ✓ Интерном едукацијом.

Током 2022. године запосленици предузећа учествовали су на 11 екстерних едукација.

Постојећом систематизацијом радних мјеста у ЈП „Комунално Брчко“, предвиђен је укупно 491 извршилац, док је на дан **31.12.2022.** године у Предузећу запослено 442 лица, од чега је 426 на неодређено и 16 на одређено вријеме.

Бошњаци	Срби	Хрвати	Остали	Укупно
198	182	56	6	442

У 2022. години реализован је Програм пословне оријентације за све нове запосленике.

Предузеће је у 2022. години наставило и вишегодишњу сарадњу са Правосудном комисијом Брчко дистрикта БиХ на реализацији програма “Рад за опште добро на слободи”. Правосудна комисија Брчко дистрикта БиХ и ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ су потписали **Уговор о извршавању рада за опште добро на слободи** на период од двије године. Предмет Уговора је извршење рада за опште добро на слободи и бесплатни рад осуђеника у корист ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ приликом извршења судске одлуке о замјени казне затвора, радом за опште добро на слободи.

Са почетком нове 2022/2023. школске године, у септембру 2022. године 18 ученика ЈУ Пољопривредне и медицинске школе започело је са обављањем праксе у ЈП “Комунално Брчко”, у складу са чим је са овом средњом школом потписан и уговор о обављању праксе.

Као вид бриге за запосленике, свим запосленицима – родитељима и старатељима који имају дјеци до 12 године подијељени су новогодишњи пакетићи. Свим запосленицима који су у 2022. години испунили услове за одлазак у пензију уручени су поклон бонови, а свим женама запосленим у предузећу уручене поклон бон картице поводом Дана жена.

7. ОДНОСИ С КУПЦИМА

Купци и корисници услуга ЈП “Комунално Брчко” су у периоду од 1.1. – 31.12.2022. године остварили 32.850 појединачних контаката са Службом за односе с купцима, кроз више канала комуникације – позивом, лично, кроз захтјеве и др. Путем бесплатне инфо линије 0800 505 07 купци су остварили контакт са Позивним центром кроз 16.036 позива, упутивши рекламације, жалбе, питања, захтјеве или похвале за рад предузећа. Најчешће постављена питања, упућена путем бесплатне инфо линије, била су о услугама предузећа, ценовнику, радном времену благајне, одвозу кућног опада, прекиду водоснабдијевања у локалним водоводима, јавној расвјети и другим сервисним информацијама. Сектор за прикључке и рекламације евидентирао је 8.789 захтјева, а остали у оквиру службе 1.500 захтјева, информација или рекламације.

95,86% примљених захтјева и рекламација ријешено је у дефинисаним роковима: 95% ријешених захтјева-рекламација за РЈ „Електродистрибуција“, 94,85% ријешених захтјева-рекламација за РЈ „Водовод и канализацију“, 96,05 % ријешена захтјева-рекламације за РЈ „Чистоћа“ и 98,07% ријешених захтјева-рекламација из области послова РЈ „Администрација“.

Према показатељима годишњег извјештаја Службе за односе с купцима и фактурисаној реализацији за период 1.1.-31.12.2022., а наплаћеној за период 1.2.2022-31.1.2023. године, са освртом на дио наплаћене реализације из претходних година, остварена је наплата свих услуга са 101,79% (103,34% наплата електричне енергије, 97,24% наплата воде и 98,22% наплата услуге одвоза смећа). У израженим показатељима приказана је и наплата у износу од 1.679.782 КМ фактурисане реализације из претходних година - наплаћено 1.556.782 КМ за електричну енергију из претходних година, наплаћено 55.000 КМ за воду из претходних година, наплаћено 68.000 КМ за смеће из претходних година, тако да реална наплата текућих потраживања из 2022. године износи 98,61% или појединачно по врсти услуге: 99% наплата електричне енергије, 95,58% наплата воде и 95,54% наплата услуге одвоза смећа.

Покретање принудних мјера наплате допринијело је остварењу планираних процената наплате свих услуга, те и значајној наплати дијела потраживања из претходних година. Примјењене су сљедеће мјере принудне наплате:

- ✓ Издато 3.220 налога за искључење електричне енергије због дуга
- ✓ Искључено 325 купаца са електродистрибутивне мреже
- ✓ Издате опомене пред искључење са електродистрибутивне мреже за 1.032 купца правна лица и 4.256 опомена домаћинствима због неплаћања услуге
- ✓ Издато 1.436 опомена пред искључење и тужбу за неплаћање услуге испоруке воде
- ✓ Издате 1.934 опомене пред тужбу за неплаћање услуге одвоза смећа
- ✓ Тужена 1.332 купца ради наплате дуга за смеће
- ✓ Тужено 448 купаца ради наплате дуга за воду
- ✓ Тужено 10 купаца ради наплате дуга за електричну енергију.

Купцима омогућавамо и плаћање дуга на рате, те је у извјештајном периоду потписано 196 уговора о отплати дуга на рате, и то 144 уговора о отплати дуга за електричну енергију у вриједности од 174.421,07 КМ, 35 уговора о отплати дуга за воду у вриједности од 20.859,97 КМ, те 17 уговора о отплати дуга за услуге одвоза смећа у вриједности од 6.948,49 КМ.

На шалтерима благајне у извјештајном периоду наплаћени су рачуни у вриједности од 22.099.233,50 КМ, од тога на шалтерима благајне у Брчком наплаћено је 20.015.804,17 КМ, у Горњем Рахићу 1.380.310,93 КМ и на шалтеру благајне у Сеоњацима 703.118,40 КМ.

Управни одбор предузећа усвојио је у јулу 2022. године нови цјеновник услуга предузећа.

У цјеновнику су, у складу са промјенама на тржишту, кориговане цијене услуга које пружају све три радне јединице предузећа. Измјене се нису односиле на основне услуге – цијену киловатчаса електричне енергије, кубни метар воде и одвоз отпада, него на остале услуге које предузеће пружа појединцима, приватним предузећима, институцијама, те реализује на основу јавних овлаштења.

Цјеновник је доступан на интернет страници предузећа.

8. РЈ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА

Основни задатак Радне јединице Електродистрибуција је испорука квалитетне електричне енергије за више од 36.000 купаца које електричном енергијом снабдијева ЈП “Комунално Брчко”. Електродистрибуција обезбјеђује годишњу испоруку око 280 ГWh електричне енергије, те управља и одржава електромережу коју чини 100 km далековода 35 kV, 410 km далековода 10 kV, осам чворних трафо станица 35/10 kV и 480 трафо станица 10(20)/0,4 kV.

Радна јединица Електродистрибуција организована је кроз рад сљедећих служби:

- Техничка служба,
- Служба за одржавање мреже, и
- Служба за контролу и прикључке.

8.1. Цијена електричне енергије није се мијењала у 2022. години

Државна регулаторна комисија за електричну енергију донијела је 15.12.2021. године Одлуку о тарифама за снабдијевање електричном енергијом у оквиру универзалне услуге у Брчко дистрикту БиХ и Одлуку о тарифама за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко дистрикту БиХ. Овим тарифама регулисане су цијене за услуге снабдијевања и дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко дистрикта БиХ које су ступиле на снагу 1.1.2022. године и током извјештајне године нису мијењане.

Одлуку о тарифним ставовима за испоруку електричне енергије квалификованим купцима из категорије потрошње 35 киловолти, 10 киловолти и јавна расвјета у Брчко дистрикту БиХ, Управни одбор Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ усвојио је 30.12.2021. године, те су и ове тарифе биле у примјени од 1.1.2022. године и у 2022. години није било промјена цијена ни за ову категорију купаца

Према усвојеним тарифама, просјечно повећање за категорију домаћинства износило је 3,77%, просјечно повећање за категорију правних лица износило је 3,65% и просјечно повећање за категорију великих купаца и јавне расвјете 3,98 %. Нови тарифни поступак покренут је крајем године, те ће до увећања цијена за купце доћи у првом кварталу 2023. године, с обзиром да је дошло до поскупљења набавне цијене електричне енергије за енергетску 2023. годину, у односу на 2022. годину.

8.2. Реализација пројеката

У извјештајном периоду, у насељу Бијела извршено је **каблирање 10 kV далековода “Бијела”**. Реализацијом овог пројекта, финансираног средствима гранта Владе Брчко дистрикта БиХ, ријешени су проблеми честих атмосферских пражњења на дионици 10 kV далековода “Бијела” од ТС 10/0,4 kV Бијела 2 до ТС 10/0,4 kV Бијела 8, што је стварало велике проблеме у електроенергетској мрежи, као и крајњим купцима електричне енергије.

Завршена је изградња трафостанице БСТС 10/0,4 kV Поточари 11 коју је ЈП “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко дистрикт БиХ изградило сопственим средствима. Циљ изградње трафостанице био је да се интерполацијом постојећих трафостаница скрати дужина нисконапонске мреже и на тај начин поправи квалитет снабдијевања електричном енергијом крајњих купаца, који се нарочито односи на квалитет напона напајања.

Мобилна трафостаница инсталирана у Дубравама - У насељу Дубрава, у непосредној близини основне школе, 21.6.2022. године изгорјела је трафостаница преносног односа 10/0,4 киловолти. Запосленици РЈ Електродистрибуција приступили су привременом рјешавању овог проблема, односно инсталацији мобилне трафостанице, коју је предузеће набавило прошле године управо за потребе непланираних, ванредних, ситуација – хаварија, непогода, поплава, земљотреса и других несрећа, које доводе до прекида у испоруци електричне енергије крајњим купцима. Мобилна трафостаница замијењена је поново новом, фиксном, трафостаницом у августу 2022. године, након окончања поступка набавке.

У извјештајном периоду Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила је нови Закон о електричној енергији и Закон о обновљивим изворима енергије и когенерацији, у чијој изради су учествовали и представници РЈ Електродистрибуција. Слједи период израде подзаконских аката.

8.3. Редовне активности

РЈ Електродистрибуција је и у 2022. години обезбиједила ефикасан дистрибутивни систем за испоруку електричне енергије крајњим купцима у Брчко дистрикту БиХ, те сигурно и поуздано снабдијевање електричном енергијом прописаног квалитета.

Све чворне трафостанице преносног односа 35/10 kV ремонтване су од јула до октобра 2022. године. Ремонти се проводе сваке године са циљем подизања погонске спремности чворних трафостаница на виши ниво, али и ради континуираног, планског и системског одржавања ових најзначајнијих и највећих електроенергетских објеката у систему брчанске електродистрибуције.

У 2022. години, за потребе конзума на територији Брчко дистрикта БиХ, набављено је 284.847.707 kWh електричне енергије, што је за 0,2812 % мање у односу на 2021. годину. Крајњим купцима је испоручено 256.996.107 kWh електричне енергије, уз остварене губитке у дистрибуцији у релативном износу од 9,78 %, што је значајно смањење у односу на претходне године, откада ЈП “Комунално Брчко” управља системом електродистрибуције у Брчко дистрикту БиХ, што се види из наредне табеле.

Година	Губици електричне енергије у %
2008.	19,87
2009.	16,99
2010.	15,12
2011.	14,39
2012.	14,24
2013.	13,06
2014.	13,39
2015.	13,08
2016.	12,38
2017.	11,39
2018.	11,23
2019.	10,72
2020.	10,65
2021.	10,90
2022.	9,78

Кадровска попуњеност РЈ Електродистрибуције у 2022. години није у складу са важећом систематизацијом, односно постоји одређен број непопуњених позиција, у првом реду недовољна кадровска попуњеност позиција инжењера електротехнике, ВКВ и КВ електричара и електротехничара ССС. Радна јединица је суочена са проблемом одласка стручног кадра електро

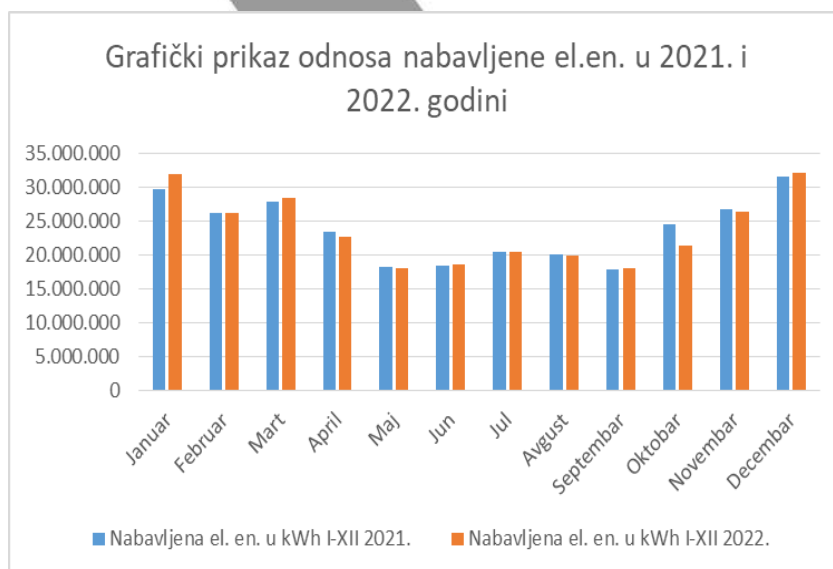
струке из предузећа, одласка радника у пензију и на плаћено одсуство. Због свега наведеног, у наредном периоду неопходно је кадровско попуњавање упражњених радних мјеста и стварања бољих услова рада кроз ново финансијско вредновање рада стручног кадра дефицитарне електроструке, да бисмо зауставили негативан тренд одлива стручне радне снаге, а у циљу побољшања квалитета рада, што имплицира остварењу очекиваног финансијског резултата РЈ Електродистрибуција.

8.4. Биланс електричне енергије

Набавка електричне енергије у 2022. години вршена је од МХ “Електропривреда РС” а.д. Требиње. Набављено је укупно 284.847.707 kWh електричне енергије, купцима је испоручено 256.996.107 kWh електричне енергије уз укупно остварене губитке у дистрибутивној мрежи у апсолутном износу од 27.851.600 kWh или у релативном износу од 9,78 %.

Преузете количине електричне енергије у периоду јануар – децембар 2021./2022. година дате су у сљедећој табели и графичком приказу.

Мјесец	Набављена електрична енергија у kWh	
	I-XII 2021.	I-XII 2022.
Јануар	29.729.989	31.996.988
Фебруар	26.341.075	26.201.543
Март	27.876.037	28.488.143
Април	23.410.951	22.710.838
Мај	18.235.241	18.182.014
Јун	18.485.788	18.654.317
Јул	20.591.160	20.549.083
Август	20.083.359	19.932.705
Септембар	17.888.702	18.125.116
Октобар	24.549.102	21.399.810
Новембар	26.773.863	26.441.446
Децембар	31.683.508	32.165.704
УКУПНО	285.648.775	284.847.707

Просјечна набавна цијена електричне енергије у 2022. години износила је 10,8560 рф/кWh, са оствареним годишњим трошком у износу од 30.923.067 КМ, док су мјесечни трошкови, остварени по основу набавке електричне енергије, приказани у следећој табели:

Мјесец	Вриједност набављене електричне енергије у КМ (без ПДВ-а)	Набављене количине електричне енергије у кWh	Просјечна набавна цијена електричне енергије у рф/кWh
Јануар	3.473.593	31.996.988	10,856
Фебруар	2.844.440	26.201.543	10,856
Март	3.092.673	28.488.143	10,856
Април	2.465.489	22.710.838	10,856
Мај	1.973.839	18.182.014	10,856
Јун	2.025.113	18.654.317	10,856
Јул	2.230.808	20.549.083	10,856
Август	2.163.894	19.932.705	10,856
Септембар	1.967.663	18.125.116	10,856
Октобар	2.323.163	21.399.810	10,856
Новембар	2.870.483	26.441.446	10,856
Децембар	3.491.909	32.165.704	10,856
Укупно	30.923.067	284.847.707	10,856

Реализација

У 2022. години испоручено је укупно 256.996.107 кWh електричне енергије, што је за 0,9714% више у односу на реализацију у 2021. години. Испорука електричне енергије по категоријама потрошње дата је у наредној табели:

2022.	Потр. на 35 кV [кWh]	Потр. на 10 кV [кWh]	Ост. потр. на 0,4 кV [кWh]	Јавна расвјета [кWh]	Домаћинст ва [кWh]	Неовлаште на потрошња и корекције [кWh]	Укупно [кWh]
Јануар	745.500	3.514.409	5.211.238	1.099.923	15.483.078	1.581.406	27.635.554
Фебр.	945.000	3.326.845	4.470.268	919.231	13.900.689	-24.792	23.537.241
Март	745.500	3.937.549	5.068.298	920.659	15.098.182	119.877	25.890.065
Април	105.000	3.561.498	3.996.687	842.205	10.504.606	1.549.226	20.559.222
Мај	346.500	3.277.170	3.735.327	681.399	8.857.710	-2.945	16.895.161
Јун	976.500	3.286.789	4.034.508	591.475	8.294.501	19.793	17.203.566
Јул	1.102.500	3.990.540	4.359.767	629.850	9.347.726	-9.478	19.420.905
Август	903.000	3.484.945	4.278.062	766.063	8.985.344	10.153	18.427.567
Септ.	136.500	3.426.976	3.765.792	789.927	8.609.941	-86.611	16.642.525
Октоб.	745.500	3.674.204	3.769.760	984.397	8.961.954	965.342	19.101.157
Новем.	1.050.000	3.695.069	4.523.577	1.019.813	12.691.734	25.182	23.005.375
Децем.	1.113.000	4.100.731	5.324.449	1.158.584	16.919.486	61.519	28.677.769
Укупно	8.914.500	43.276.725	52.537.733	10.403.526	137.654.951	4.208.672	256.996.107

Учешћа појединих категорија потрошње у укупној реализацији електричне енергије за 2022. годину, изражено у процентима, приказује сљедећа табела:

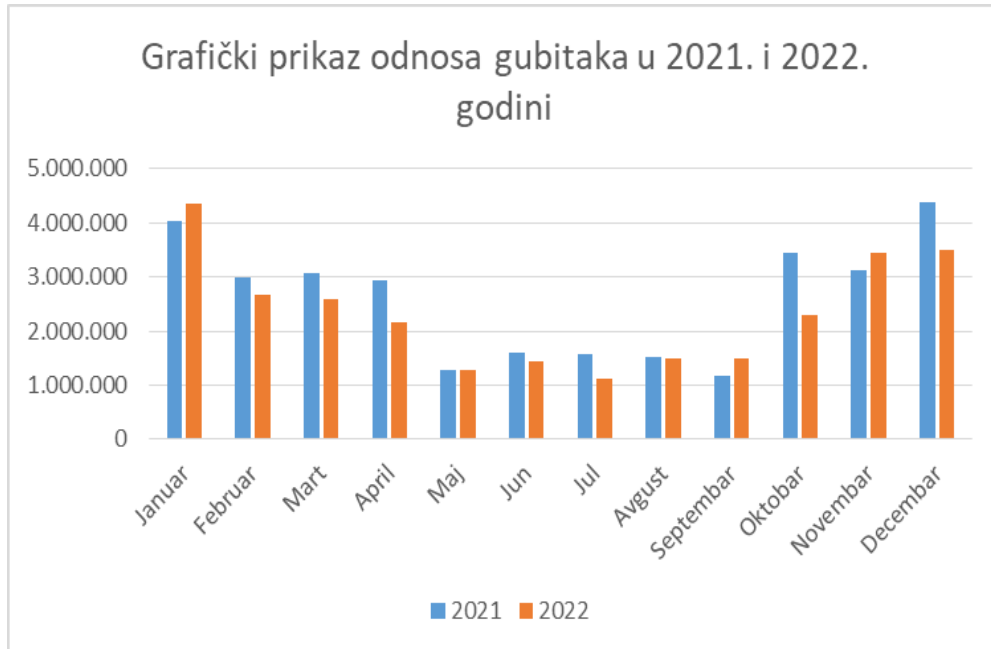
Категорија потрошње	Потр. на 35 kV	Потр. на 10 kV	Ост. потр. на 0,4 kV	Јавна расвјета	Домаћинства
Учешће у реализацији (%)	3,47	16,84	20,44	4,05	53,56

Губици

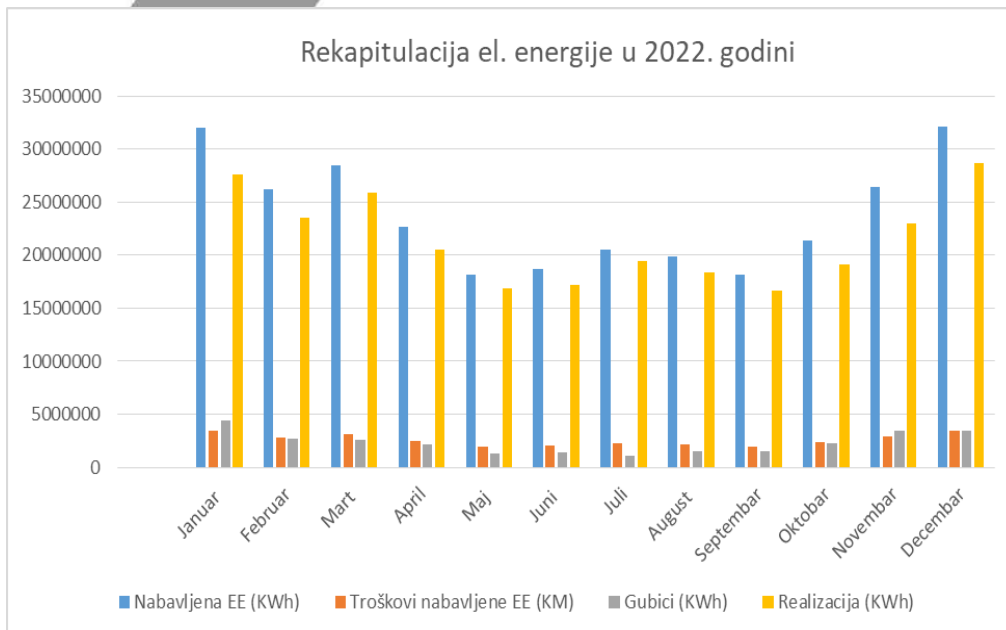
У 2022. години остварени су укупни губици у апсолутном износу од 27.851.600 kWh, односно у релативном износу 9,78 %. У односу на остварене релативне дистрибутивне губитке у 2021. години, када су износили 31.125.248 kWh односно 10,90 %, смањени су за 11,45 %. Уједно, остварен износ губитака за 2022. годину је и најмањи износ који је достигнут до сада, откако ЈП „Комунално Брчко“ управља електродистрибуцијом.

Упоредни преглед губитака остварених у 2021. и 2022. години дат је сљедећом табелом и графичким приказом:

Мјесец	ГУБИЦИ			
	2021.		2022.	
	kWh	%	kWh	%
Јануар	4.038.224	13,58	4.361.434	13,63
Фебруар	2.984.600	11,33	2.664.302	10,17
Март	3.070.548	11,02	2.598.078	9,12
Април	2.945.257	12,58	2.151.616	9,47
Мај	1.283.837	7,04	1.286.853	7,08
Јун	1.593.545	8,62	1.450.751	7,78
Јул	1.563.089	7,59	1.128.178	5,49
Август	1.526.571	7,60	1.505.138	7,55
Септембар	1.174.256	6,56	1.482.591	8,18
Октобар	3.442.102	14,02	2.298.653	10,74
Новембар	3.116.525	11,64	3.436.071	13,00
Децембар	4.386.694	13,85	3.487.935	10,84
Укупно	31.125.248	10,90	27.851.600	9,78

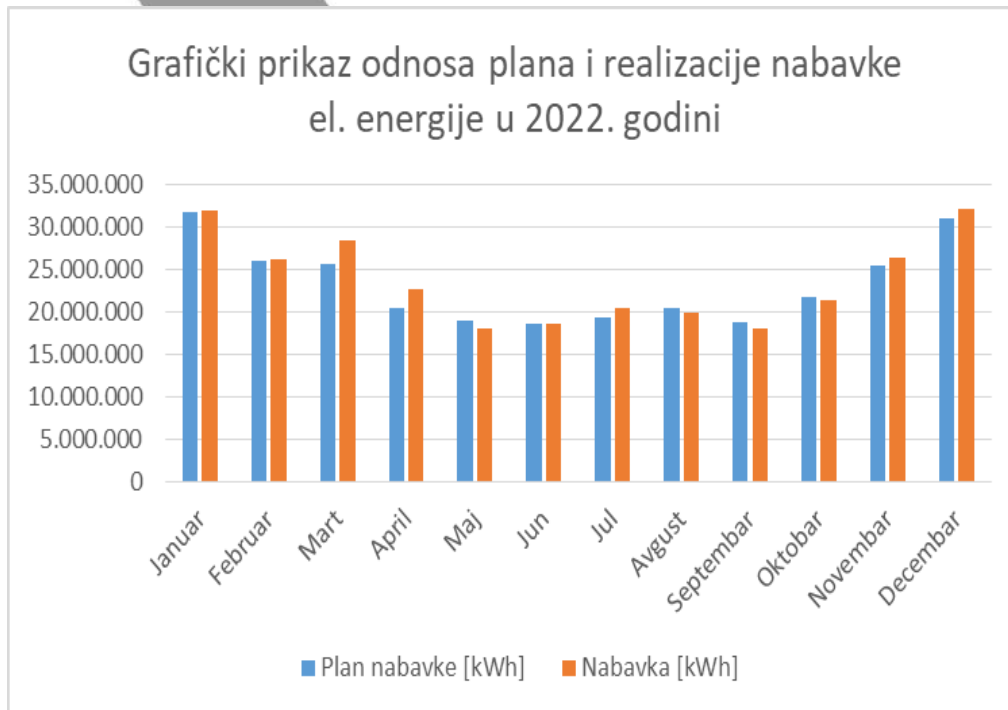

Приказ рекапитулације електричне енергије дат је следећим графиком, на којем се могу видјети односи набавке, реализације, губитака и трошкова набављене електричне енергије на мјесечном нивоу у 2022. години:

У наставку је дат табеларни и графички приказ планираних и реализованих количина електричне енергије у 2022. години:

2022.	План набавке	Набавка	Однос- Набавка/План
	[kWh]	[kWh]	[%]
Јануар	31.900.000	31.996.988	100,30
Фебруар	26.100.000	26.201.543	100,39
Март	25.700.000	28.488.143	110,85
Април	20.500.000	22.710.838	110,78
Мај	19.100.000	18.182.014	95,19
Јун	18.600.000	18.654.317	100,29
Јул	19.300.000	20.549.083	106,47
Август	20.500.000	19.932.705	97,23
Септембар	18.800.000	18.125.116	96,41
Октобар	21.800.000	21.399.810	98,16
Новембар	25.600.000	26.441.446	103,29
Децембар	31.100.000	32.165.704	103,43
Укупно	279.000.000	284.847.707	102,10

Потрошња електричне енергије је била већа од планиране, а то је резултирало и одступање набављених количина електричне енергије од планираних, у првом реду дошло је до веће потрошње купаца на 35 kV напонском нивоу, у односу на прошлу годину.

У наредним табелама приказани су показатељи **континуитета испоруке (SAIDI и SAIFI)** за период **2018.-2022. година**, односно приказана је дужина трајања дуготрајних прекида напајања и број краткотрајних и дуготрајних прекида напајања по крајњем купцу.

Година	Дужина трајања дуготрајних прекида напајања по крајњем купцу у току мјесеца/године SAIDI
2018.	817,43
2019.	572,83
2020.	687,78
2021.	632,06
2022.	637,6
Просјек	669,54

Година	Број краткотрајних прекида напајања по крајњем купцу у току мјесеца/године	Број дуготрајних прекида напајања по крајњем купцу у току мјесеца/године SAIFI
2018.	2,37	5,15
2019.	2,39	2,67
2020.	4,59	6,14
2021.	4,27	3,2
2022.	2,57	2,9
Просјек	3,238	4,012

9. РЈ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

Радна јединица Водовод и канализација задужена је за производњу и дистрибуцију воде, у складу са захтјевима и стандардима које прописује Правилник о здравственој исправности воде за пиће, затим управљање и одржавање главног транспортног и осталих цјевовода у градском и појединим локалним водоводним системима, те за одржавање канализационе мреже. Ова организациона јединица бави се и изградњом нових водоводних мрежа, нових водоводних прикључака, читањем потрошње воде и организовањем рада на прикупљању и транспорту отпадних вода. У извјештајном периоду произведено је **4.139.413** m³ воде у Фабрици воде.

У РЈ Водовод и канализација рад је организован кроз сљедеће организационе јединице:

- Фабрика воде,
- Служба за одржавање производње и транспорт воде до резервоара,
- Служба за одржавање водоводне мреже и
- Служба за одржавање канализационе мреже.

Радна јединица Водовод и канализација одржава више од 210 km градске водоводне мреже, као и локалне водоводе:

- извориште Домажић (Церик, Хргови, дио Дубрава)
- извориште Стјепковица (Доња Скакава, Горња Скакава, Пањик, Приједор, Доњи Буквик, Горњи Буквик, Вујичичи, Гајеви, Буковац, Витановићи, Уловић)
- извориште Исламовац (Штрепци, Паланка, Брка, Боће, Бодериште, Зовик, Шаторовићи).

Дужина канализационе мреже је око 170 km, ревизионих окана има више од 7.380, а прикључака на канализациону мрежу 7.500.

Кадровска попуњеност РЈ Водовод и канализација у 2022. години није у складу са важећом организационом шемом. Рад свих служби организован је у отежаним условима, због недовољног броја запосленика. Осим што нису попуњене све позиције по организационом плану, процеси захтијевају и увођење нових позиција и нових извршилаца.

9.1. Реализација пројектних активности

Запосленици Службе за одржавање водоводне мреже РЈ Водовод и канализација у априлу су извели **радове на одржавању водоводне мреже на мосту преко Штрепачке ријеке**. На овој локацији налазе се двије цијеви које водом снабдијевају села Зовик, Боће, Бодериште, Горње Дубравице, Шаторовиће, Штрепце и дио приградског насеља Беговача. Санирано је оштећење које је настало приликом реконструкције моста од стране трећег лица. Радови су изведени властитим материјално – техничким и људским ресурсима.

У периоду од 14.2.-28.2.2022. године изведени су радови на изградњи 80 m водоводне мреже од РЕНД DN 100. Ријеч је о реализацији **гранта Владе Брчко дистрикта „Изградња водоводне мреже у улици Сабита Алаудина Ужичанина“**. Сачињен је извјештај о изведеним радовима и утрошку средстава, те достављен Одјељењу за комуналне послове Владе Брчко дистрикта БиХ.

У оквиру **инвестиционог одржавања извршена је замјена 42,5 m цјевовода од азбест цемента у улици Томе Максимовића**.

Тим за имплементацију пројекта “**Изградња главног транспортног цјевовода Плазуље – Поточари** и припадајућих хидротехничких објеката за водоснабдијевање града, приградских насеља и гравитирајућих индустријских зона на подручју Брчко дистрикта БиХ” конституисан је 9.5.2022. године.

Предузеће је 6.7.2022. године добило неколико задужења од Владе Брчко дистрикта БиХ, чија је реализација још у току у вријеме припреме извјештаја, с обзиром да за наведене пројекте није обезбјеђена пројектна документација и документи везани за грађевинску регулативу:

- Одлуку о одобравању програма утрошка средстава за додјелу капиталне донације за **санацију водоводне мреже у МЗ Бијела** у износу од 50.000 КМ
- Одлуку о одобравању програма утрошка средстава за додјелу капиталне донације за **изградњу водоводног цјевовода у Суљагића Сокаку** (од број 300 куће Мехмеда Муратовића, до куће Неџада Будње у МЗ Бродуша) у висини од 15.000 КМ
- Одлуку о одобравању програма утрошка средстава за додјелу капиталне донације предузећу за **реконструкцију водоводног цјевовода у Болничкој улици** у МЗ Мераје, од број 18 до броја 38, у висини од 10.000 КМ.

У јулу је покренут захтјев за набавку услуга геофизичких истраживања на локацији будућег бунара за снабдијевање Горње Скакаве, који је реализован и елаборат достављен. Након процјене износа, неопходног за реализацију пројекта “**Рјешавање водоснабдијевања у МЗ Горња Скакава**”, у оквиру пројектне документације, предузеће је обавијестило Одјељење за комуналне послове да издвојена грант средства за ове потребе неће бити dostatна за реализацију пројекта.

Такође у јулу 2022. године (27.7.) предузеће је добило задужење за изградњу **водоводног и канализационог цјевовода у краку Мостарске улице**, од број 98 до број 104. Пројекат је у вриједности од 15.000 КМ, а реализација је у току.

9.2. Редовне активности – водоводна мрежа

Производња воде, фактурисана потрошња и детекција губитака дати су у сљедећој табели:

2022.	Количина произ. воде m ³	Количина фактурисане воде m ³	Процент губитака %
Јануар	358.997	133.666	62.77
Фебруар	297.990	120.507	59.56
Март	313.176	124.491	60.25
Април	300.358	122.422	59.25
Мај	326.087	143.905	55.87
Јун	341.027	141.835	58.41
Јул	378.372	157.557	58.36
Август	384.562	155.880	59.47
Септембар	362.672	140.692	61.21
Октобар	375.082	132.605	64.65
Новембар	338.948	122.171	63.96
Децембар	362.142	116.749	67.76
Укупно	4.139.413	1.612.480	61.05

Произведена количина воде у 2022. години за 12,35% је већа од прошлогодишње.

Реализоване су редовне контроле стања инсталација и објеката водоводне инфраструктуре у свим дијеловима градског и локалних водоводних система под управом предузећа. У извјештајном периоду обављено је 346 детекција цурења у градском систему и на локалним водоводима, 227 мјерења притиска у градском систему и на локалним водоводима, 69 мјерења протока воде у градском систему и на локалним водоводима, 89/35 логера постављено за детекцију.

Такође, од 272 заprimљена захтјева за прикључење на водоводну мрежу, реализовано је 193 (170 за физичка лица, 10 за правна лица, 13 за стамбено – пословни објекат). Извршено је и 25 легализација прикључака, а осам прикључака је измјештено. Обављено је 500 испирања (градске и локалних) водоводне мреже на хидранатима и муљним испустима након прикључења и санација, плус свакодневно испирање и одзрачавање на локалним водоводним системима и приликом мјерења притиска на хидрантима. Замијењено је пет хидраната, извршено 346 детекција, 227 мјерења притиска, 69 мјерења протока, издато 218 комуналних сагласности, учешће у припреми техничке документације за 235 пројеката, те обављена 131 примопредаја инсталација. Током 2022. године обављено је 280 санација – 56 на водоводној мрежи и 224 на прикључном воду.

Очитање потрошње воде код свих купаца (градско и сеоско подручје) реализовано је у складу са Планом очитања и расположивих кадровских и материјално – техничких ресурса:

Мјесец	Број рег. водомјера	Град - бр.рег.вод	Село- бр.рег.вод.	Даљинско очитање / Број неочитаних	Број неочит. в. / %
Јануар	23.688	14.107	4.158	5.423 1.572	2.457 10,37
Фебруар	23.727	14.140	4.164	5.423 1.691	2.520 10,62
Март	23.736	14.148	4.165	5.423 1.505	2.354 9,89
Април	23.769	14.159	4.170	5.440 1.856	2.659 11,18
Мај	23.747	14.163	4.173	5.411 1.679	2.456 10,34
Јун	23.795	14.263	4.174	5.358 1.546	2.364 9,93
Јул	23.942	14.324	4.177	5.441 1.699	2.469 10,31
Август	23.974	14.350	4.180	5.414 1.740	2.563 10,69
Септембар	23.983	14.359	4.181	5.443 1.900	2.823 11,77
Октобар	24.038	14.401	4.193	5.444 1.911	2.725 11,33
Новембар	24.081	14.437	4.199	5.445 1.864	2.796 11,61
Децембар	24.139	14.486	4.206	5.447 1.810	2.718 11,26

Најчешћи разлози због којих водомјери нису очитани су: отказ модула за даљинско очитање водомјера, закључана дворишта и објекти у којима су смјештени водомјери, неприступачни шахтови.

Купцима је упућено 2.623 захтјева за контролу мјерних мјеста у становима са даљинским системом очитања, ријешено је 1.785 захтјева (68,06 %), а у рјешавању се налази 838 захтјева (31,94 %). Проблем у рјешавању захтјева је остваривање контакта са корисницима стамбених јединица и приступа мјерном уређају. Пројектом Владе Брчко дистрикта БиХ, из периода прије оснивања ЈП “Комунално Брчко, у стамбене јединице купаца воде уграђено је 5.448 водомјера, који се очитавају путем даљинског система очитања. Водомјери су недоступни или тешко доступни за одржавање (контроле и замјене), те систем отежано функционише са великим бројем водомјера који се не могу очитавати даљински, јер се налазе у кухињама или купатилима стамбених јединица, од који су многе празне.

У 2022. години замијењено је 769 водомјера са даљинским и 88 са аналогним очитањем потрошње воде.

Број извршених замјена водомјера на даљинско очитање	2019	2020	2021	2022
	183	357	537	769

У складу са Правилником о здравственој исправности воде за пиће (Службени лист БиХ 40/10) и у складу са активностима на обезбјеђењу хемијске и микробиолошке исправности воде за пиће, вршено је планско узорковање воде на тачкама градског и локалних водовода. **Контрола квалитета воде за пиће** проводи се према Плану контроле квалитета и одредбама Правилника о здравственој исправности воде за пиће БиХ на два нивоа - у лабораторији Пододјелења за Јавно здравство, путем које надлежни инспектор

Брчко дистрикта БиХ врши провјеру здравствене исправности воде за пиће. Врши се контролна физичко-хемијска анализа, која се примарно на дневном нивоу проводи и у лабораторији предузећа. Микробиолошка анализа врши се у микробиолошкој лабораторији Јавног здравства и Јавне здравствене установе „Здравствени центар Брчко“. Резултати свих анализа су на задовољавајућем нивоу.

Када је ријеч о **микробиолошком прегледу**, од 298 узорака у градској водоводној мрежи, 20 је било неисправно, док је од 99 узетих узорака у Фабрици воде, један био неисправан током 2022. године.

У оквиру процеса **физичко – хемијске анализе** реализовано је укупно 817 анализа узорака воде.

2022	екстерна лабораторија			интерна лабораторија			укупно екстерна лабораторија + интерна лабораторија	Одговара	Не одговара
	број узоракка	одговара	не одговара	број узоракка	одговара	не одговара		прописима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће	
Градски водовод	153	151	2	286	283	3	439	434	5
Фабрика воде	13	13	0	365	362	3	378	375	3
Укупно	166	154	2	651	645	6	817	809	8

Обављени **микробиолошки прегледи** узорак воде из локалних водовода (Стјепковица, Штрепци, Домажић) показали су да је од 244 узета узорка, 14 било неисправно (позитивно), а 230 негативних, односно исправних узорак.

Кроз **физичко – хемијску анализу** провјерена су 263 узорка из сеоских (локалних) водовода и свега шест узорак је било неодговарајуће према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће, што се види из наредне табеле.

2022	екстерна лабораторија			интерна лабораторија			укупно екстерна лабораторија + интерна лабораторија	Одговара	Не одговара
	број узоракка	одговара	не одговара	број узоракка	одговара	не одговара		прописима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће	
Локални водоводи (Стјепковица, Штрепци, Домажић)	34	34	0	229	223	6	263	257	6

На свим тачкама узорковања на којима би налаз био позитиван, предузимане су корективне активности и понављано узорковање до добијања исправног налаза (негативног резултата).

Резултати физичко - хемијских и микробиолошких испитивања воде за пиће указују на знатно већи број узорак воде који су током 2022. године имали одступање од вриједности дефинисаних Правилником о здравственој исправности воде за пиће. Стога је, на захтјев ЈП „Комунално Брчко“, 20.3.2022. године одржан састанак са представницима Пододјељења за јавно здравство и Инспектората Брчко дистрикта БиХ о теми преиспитивања и ажурирања програма праћења контроле квалитета воде за пиће по зонама снабдијевања, те утврђивања оптималне учесталости анализе воде за пиће, према дефинисаним мјестима узорковања.

Одјељење за здравство и остале услуге доставило је 20.12.2022. године Приједлог годишњег плана праћења и утврђивања мјеста узорковања за градски водовод и локалне водоводе, позивајући се на надлежности дефинисане чланом 7. Правилника о здравственој исправности воде за пиће, који гласи „Провјеру здравствене исправности воде намијењене јавном водоснабдијевању обављају надлежни инспекторати ентитета и Брчко дистрикта БиХ, путем завода и института за јавно здравство ентитета и Брчко дистрикта БиХ“.

9.3. Ванредне активности

10.2.2022. године дошло је до планске обуставе производње воде у Фабрици воде у периоду од 12:20 до 17:45 сати, због санације цурења на транспортном цјевоводу у Бањалучкој улици.

20.6.2022. године пријављено је цурење воде у машинском постројењу објекта Фабрике воде у дијелу у којем су смјештене пумпе потисног вода. Активирана је муљна пумпа за избацавање воде из просторије и овај случај заведен је под предмет високог приоритета.

6.8.2022. године због цурења на потисном воду у Фабрици воде, процес производње воде је преусмјерен на старе пумпе потиса.

Дана 11.11.2022. године, због пуцања цјевовода DN 400 код граничног прелаза у центру Брчког, те 12. и 13.11., такође због пуцања главне потисне цијеви према граду од водоторња Вранкићка (код градских базена), већи дио града није био уредно снабдјевен водом, а фабрика није радила пуним капацитетом, до отклањања квара, чему се хитно приступило.

9.4. Локални водоводни системи под управом ЈП “Комунално Брчко“

РЈ Водовод и канализација обавља континуиран надзор над водним објектима и дистрибутивном мрежом над локалним водоводним системима Исламовац - Штрепци, Стјепковица и Домажић - Орманица, врши провјеру рада пумпи, стање водозавата, количину хлора, стање вентила и хидраната на водоводној мрежи, чишћење одводних и дренажних канала, одржавање зона непосредне санитарне заштите, испирање водоводне мреже, нивелацију компензационих посуда итд.

Предузеће је задужено за одржавање постојећих система, док капитална улагања на развоју и унапређењу мреже планира и проводи надлежно одјељење Владе Брчко дистрикта БиХ.

Надзор над водним објектима ЈП “Комунално Брчко” изводи у континуитету, у складу са планом одржавања. Сви водни објекти на локалним водоводним системима Исламовац, Стјепковица и Орманица су функционални.

Током извјештајног периода долазило је до проблема са водоснабдијевањем на Буквичком платоу, који су континуирано рјешавани честим испирањима мреже и замјеном појединих дијелова водоводног система. Усљед дугогодишње експлоатације и чињенице да су бунари лоцирани у миоценским кречњацима, који дају воду велике карбонатне и укупне тврдоће, у дијелу водоводне мреже који се снабдијева водом са резервоара Гајеви, повећана тврдоћа воде прави проблем, јер се каменац таложи и смањује попречни профил цијеви и проток воде.

Систем Штрепци и даље је без довољне количине воде. Иако су у претходном периоду (крајем 2021. године) изведени радови на физичко-хемијској ревитализацији бунара Б5 на изворишту Исламовац, количина воде којом располажу три бунара на изворишту Исламовац није и неће бити довољна да обезбједи свеукупне потребе становништва, те је Влада Брчко дистрикта БиХ додијелила предузећу капиталну донацију за бушење и опремање бунара на овом изворишту, а предузеће провело поступак набавке услуга за ревитализацију бунара Б3. Током 2022. године вршена је манипулација и преусмјеравање воде, због недовољне количине, а пројекат би требало да буде реализован у 2023. години.

У свим селима која се снабдијевају са изворишта Орманица у Доњим Хрговима, евидентирани су проблеми у водоснабдијевању. Долазило је до пада притиска и повремених прекида у водоснабдијевању, због недовољне количине воде на изворишту. У току је поступак набавке услуга ревитализације на изворишту Домажић. По налогу Владе Тузланског кантона и града Градачца, на чијој територији се налази највећи дио овог водоводног система, изведени су радови на ограђивању зоне санитарне заштите бунара.

Извориште Стјепковица

- Са изворишта Стјепковица врши се водоснабдијевање насеља: Стјепковица, Приједор, Доња и Горња Скакава, Пањик, Буквик, Вујичићи, Гајеви, Буковац, Уловић и Витановићи.
- Расположивост водних објеката – главни објекти водоводног система (ВДС) Стјепковица су: $Q_{B1}=2 \text{ l/s}$, $Q_{B2}=10 \text{ l/s}$, $Q_{B3}=15 \text{ l/s}$

Резервоар Стјепковица $V=2*100 \text{ m}^3$ водом снабдијева подсистеме:

- ✓ Приједор (гравитационо)
- ✓ Сеоњаци, Доња Скакава, Јагодњак, Горњи и Доњи Вукшић, Улице (гравитационо)
- ✓ Пумпну станицу за резервоар Виногради $V=30 \text{ m}^3$, који снабдијева подсистеме:
 - Вујичићи (гравитационо)
- ✓ Резервоар Гајеви $V=100 \text{ m}^3$, који водом снабдијева насеља Гајеви, Буквик, Витановићи, Буковац, Уловић, Лукавац.

На водоводном систему Стјепковица током 2022. године нису вршене редукције нити рестрикције у испоруци, али су евидентирани прекиди у испоруци воде код потрошача у Доњем Буквику и Брду Штерац, који су посљедица смањеног попречног профила цијеви и смањеног протока, због наталоженог каменца и дуготрајне експлоатације. У току децембра 2021. и јануара 2022. године вршено је чишћење цјевовода од седре и уграђен већи број засуна и муљних испуста, формиран спој на цјевоводу, уграђено пет зрачних вентила, уграђена два муљна испуста, уграђена два хидранта и један засун, те је од фебруара нормализовано водоснабдијевање у МЗ Буквик. Током маја долазило је до повремених прекида у испоруци воде купаца у насељима Брдо Штерац, Буквик, Лукавац и Церик. Од јуна до септембра долазило је до пада притиска и повремених обустава водоснабдијевања на подручју Буквика и Лукавца. Систем је под сталним надзором.

Извориште Штрепци – Исламовац

- Расположивост водних објеката:
 - ✓ бунар Б1, капацитета око 3 l/s
 - ✓ бунар Б5, капацитета око 25-29 l/s
 - ✓ бунар Б3, капацитета око 10-12 l/s
- Водом из резервоара Штрепци са изворишта Исламовац водом се снабдијевају: Штрепци, Паланка, Брка, Боће, Бодериште, Горњи и Доњи Зовик, Шаторовићи и Доње и Горње Дубравице.

Услед недовољне количине воде на изворишту, предузеће је организовало рад запосленика у двије смјене, с циљем правовремене реакције на манипулацији системом, у сврху равномјерне расподеле расположиве количине воде свим потрошачима. Проблеми су нарочито били изражени у МЗ Брка. У току је процедура набавке услуге ревитализације бунара Б3 на изворишту Штрепци. 16.3.2022. године Влада Дистрикта донијела је Одлуку о одобравању програма утрошка средстава за додјелу капиталне донације ЈП „Комунално Брчко“ за изградњу и опремање бунара са водоцрпишта Штрепци у висини 280.000,00 КМ. У току је израда пројектне документације. У извјештајном периоду, уграђена је хидростаница са двије пумпе снаге 1.5 kW на препумпној станици Маховљаши, те уграђене двије пумпе снаге 4 kW са

интегрисаним фреквентним регулаторима и трансмитерима притиска на пумпну станицу у Доњим Дубравицама.

Извориште Домажић

- Распоживост водних објеката:
 - ✓ бунар на изворишту Домажић капацитета око 4 l/s (општина Градачац).
- Водом са Изворишта Домажић / Орманица снабдијевају се Доњи Хргови, Церик и дио Дубрава.

Количина воде којом располаже овај извор није довољна за укупне потребе становништва за водом, те је током године регистровано неколико прекида у испоруци водоснабдијевања појединим купцима, а у 2023. години планирана је ревитализација бунара на изворишту Домажић у Доњим Хрговима.

9.5. Канализациона мрежа

Служба за одржавање канализационе мреже обавила је 217 редовних контрола рада јавне канализације, 207 редовних контрола рада пумпних станица, обавила 237 чишћења ревизионих окана и уградила 14 недостајућих поклопаца.

Обављене су 562 хитне интервенције на примарној и на секундарној канализационој мрежи. Поступљено је по свим запримљеним захтјевима корисника, а запримљена су 322 путем CRM апликације. Испоручене су 74 цистерни воде ОШ Рашљани, испоручено 390 цистерни воде трећим лицима, обављене 73 услуге испирања и чишћења канализације по захтјеву и 34 црпљења септичких јама приватних и правних лица.

Током извјештајног периода, вршен је континуиран, појачан, надзор и одржавање пумпних станица фекалне воде у Грбавици и Суљагића Сокаку. Ове пумпне станице представљају слабе тачке канализационог система на којима су кварови учестали, већим дијелом због недисциплине самих корисника услуга.

Године експлоатације специјалног возила за одржавање канализационе мреже су велики ризик за функционисање канализационе мреже у наредном периоду, за шта предузеће, а ни локална заједница у овом моменту немају алтернативу. Возило је у протеклом периоду врло често било ван функције. У октобру 2022. године покренут је захтјев за набавку новог специјалног возила за одржавање канализационе мреже процијењене вриједности 550.000,00 КМ. Захтјев није реализован у извјештајном периоду.

10. РЈ ЧИСТОЋА

Радна јединица Чистоћа задужена је за прикупљање, транспорт и депоновање отпада, затим љетње и зимско одржавање улица и путева на подручју Брчко дистрикта БиХ, у складу са уговорима, уређење и одржавање јавних и зелених површина према налогу инвеститора, збрињавање напуштених и паса луталица, те управљање градском депонијом.

У РЈ Чистоћа рад је организован кроз двије службе:

- ✓ Служба за управљање отпадом, и
- ✓ Служба за јавну хигијену
 - Сектор за збрињавање напуштених животиња

10.1. Реализација пројектних активности

У фебруару 2022. године започела је реализација послова на **одвозу комуналног отпада из Брчко дистрикта БиХ на регионалну депонију „Црни врх“ у Зворнику**. Пројекат је започео прије непуне три године, са циљем да се брчанска депонија, која се налази у градској зони, затвори. До сада је на депонији изграђена претоварна станица, те набављено вучно возило и двије самокомпактирајуће приколице за отпад, из средстава Буџета Брчко дистрикта БиХ. Уговор о одвозу смећа из Брчког у Зворник, вриједан три милиона марака, са руководством депоније потписао је у септембру 2019. године тадашњи шеф Одјељења за комуналне послове, на период од четири године. Носилац пројекта је Одјељење за комуналне послове, уз подршку Владе и Скупштине Брчко дистрикта БиХ, док активност одвоза отпада реализује ЈП „Комунално Брчко“. Међутим за реализацију ове активности предузеће (још) није потписало уговор са Владом Дистрикта. Ова активност, како је најављено из Владе, води ка затварању брчанске депоније, која се налази у градској зони, и отварању рециклажног центра на локацији Кладје, недалеко од Брчког. У 2022. години на претоварној станици у камионе је утоварено и на регионалну депонију одвежено 3.601,94 тоне отпада.

У 2022. години усвојен је **нови цјеновник услуга РЈ Чистоћа**. Посланици Скупштине Брчко дистрикта БиХ усвојили су на 33. редовном засиједању одржаном 30. новембра 2022. године нови цјеновник којим је повећана цијена одвоза и депоновања отпада. ЈП „Комунално Брчко“ – РЈ Чистоћа вршила је услугу прикупљања, одвоза и депоновања отпада према цијенама усвојеним 2005. године. С обзиром да се од тада до 2022. године драстично повећала цијена коштања реализације ове услуге, предузеће је било приморано да затражи од оснивача минимално повећање цијене за ову услугу. За правна лица цијена је повећана за око 33%, а за физичка 44%. То значи да домаћинства умјесто досадашњих 6,60 КМ за неограничену количину кућног смећа плаћају 9,50 КМ.

У оквиру XX државне изложбе паса, одржана је **Х по реду изложба паса мјешанца** односно паса без педигреа. Изложба је организована у градском парку, у оквиру Изложбе паса свих раса коју је организовао Кинолошки савез Босне и Херцеговине. Свим учесницима изложбе додјељене су захвалнице, док су побједницима у све три категорије (мали, средњи и велики пси) додијељени пехари и поклон пакети.

И у овој радној јединици неопходно је кадровско попуњавање упражњених радних мјеста и стварања бољих услова рада, како радници не би напуштали радна мјеста, а попуњавање упражњених позиција било отежано.

10.2. Прикупљање и одвоз отпада

РЈ Чистоћа врши прикупљање отпада са цијеле територије Брчко дистрикта БиХ према распореду одвоза комуналног отпада који је Управни одбор предузећа усвојио 9. фебруара 2015 године.

У 2022. години прикупљено је 27.463,00 t кућног смећа, 51,17 t анималног отпада и 174,00 t отпада из производње. Купци су упутили 200 рекламација на испоручене услуге, које су ријешене. Евидентирано је 7.355 одвоза великих контејнера (запремине 7 m³), те 200 ванредних одвоза отпада.

У складу са Законом о комуналним дјелатностима, радна јединица је била у обавези да у априлу и октобру 2022. године организује акцију бесплатног прикупљања крупног отпада од грађана. Акције су проведене и том приликом је прикупљено и депоновано око 100 t кабастог отпада укупно.

Осим наведених, законом дефинисаних активности одвоза крупног отпада, у ванредним акцијама у 2022. години прикупљено је око 1.674 m³ крупног отпада.

10.3. Одржавање градске депоније

Прикупљени и транспортовани отпад се депонује на градску депонију, гдје се врши његово планирање и прекривање инертним материјалом, ради спречавања пожара и других акцидентних ситуација. Планирање се врши грађевинским машинама булдожером и компактором.

Према евиденцији коју води Сектор обезбјеђења, на градску депонију је у периоду јануар-децембар довежено 13.828 m³ инертног материјала. У истом периоду је довежено и 2.300 t насипног камена гранулације 0 - 250 мм, те испланирано на терен.

10.4. Санација дивљих одлагалишта отпада

На основу рјешења које доноси комунални инспектор Инспектората Брчко дистрикта БиХ, или по позиву невладиних и других организација, предузеће санира дивља одлагалишта отпада на територији Дистрикта. Током 2022. године санирано је више дивљих одлагалишта смећа у којима је прикупљено и депоновано око 7.330 m³ разног отпада.

10.5. Одржавање јавних саобраћајних и зелених површина

Одржавање јавних површина поздравује ручно и машинско чишћење уже градске зоне, средишњег и рубног дијела града које обухвата комплетно чишћење тргова, платоа и пјешачких стаза са тротоарима и евентуалним другим површинама, те комплетно чишћење од смећа и механичких нечистоћа тротоара и дијела коловоза улице у ширини од по 0,70 метара, рачунајући од ивичњака према коловозу са обе стране улице, затим уклањања наслага у риголама, те редовно пражњење корпица на саобраћајним јавним површинама.

У оквиру послова на одржавању јавних саобраћајних површина са пражњењем корпица, сакупљањем отпадака, одвозом и депоновање сакупљеног материјала, те сакупљањем расутих тијела, очишћено је 1.919.840 m² односно:

- ужа градска зона 758.400 m²
- средишњи дио града 1.076.000 m²
- рубни дио града 85.440 m²

Ручно и машински опрано је 87.700 метара квадратних и 36.600 метара дужних јавних и саобраћајних површина.

Одржавање зелених површина реализовано је у складу са Планом који доноси Влада Брчко дистрикта БиХ, о чему се води посебан извјештај (садња нових садница, одржавање постојећег зеленила, окопавање, заливање, резивање цвјетних гредица, дрвореда, травњака и друге пратеће активности). Надзор над планираним и реализованим пословима проводи Одјељење за јавне послове.

Од 1.1. до 15.4.2022., те од 1.11. до 31.12.2022. године реализовани су уговори са ЈП “Путеви Брчко” на одржавању проходности путева у зимском периоду на подручју града (од табле до табле Брчко). У овим периодима на пословима одржавања проходности путева обезбијеђено је стално дежурство и приправност људства, уз ангажман специјалних возила и посипног материјала. Запосленици Службе за јавну хигијену су распоређени на послове чишћења снијега и каменог агрегата, а за рад на возилима били су ангажовани возачи Службе за управљање отпадом.

10.6. Збрињавање паса и анималног отпада

Сектор за збрињавање напуштених животиња – паса, у оквиру послова на хватању и хуманом збрињавању напуштених животиња на подручју Брчко дистрикта БиХ реализовао је у извјештајном периоду сљедеће активности:

Р.б р	ОПИС	БРОЈ/КОЛИЧИНА
1.	Број интервенција екипа на терену	362
2.	Број одраслих паса уклоњених са улице	362
3.	Број штенади уклоњених са улице	299
4.	Број паса преузетих из азила од стране власника	8
5.	Број паса остављених у азилу од стране власника	105
6.	Тријажа – број еутаназираних паса	1
7.	Тријажа – број еутаназираних штенади	0
8.	Угинућа паса у азилу (одрасли пси)	362
9.	Угинућа паса у азилу (штенад)	101
10.	Број удомљених паса из азила	56
11.	Утрошена количина хране за псе у гранулама	20.288 kg
12.	Додатак прехрани паса	14.937
13.	Захтјеви за ванредним интервенцијама	265
14.	Лешеве и анимални конфисикати уклоњени са јавних површина	695 kg
15.	Анимални отпад прикупљен од месница и клаоница	51,17 t

Спалионица анималног отпада, за коју је Влада Брчко дистрикта БиХ још 2018. године издвојила грант од 300.000 КМ и која је набављена исте године, још није стављена у функцију, због недостајућих дозвола за рад.

У азилу за напуштене псе збринато је више паса него што је капацитет азила, а нова збрињавања стално имају тенденцију раста. Повећано је и збрињавање власничких паса у азилу, не само збрињавање паса уклоњених на улици, док је, са друге стране, удомљавање у опадању. Предузеће још није испунило услове Канцеларије за ветеринарство БиХ (изградња додатног броја надстрешница за боксове и вакцинисање свих паса смјештених у азилу), чиме би били испуњени услови за поновно укључивање Сектора за збрињавање напуштених животиња у TRACEs систем, који би омогућио удомљавање паса у другим државама (првенствено Аустрији) и ова активност је у току.

11. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2022. ГОДИНУ

Циљ састављања финансијских извјештаја јесте да корисницима пружи битне информације о имовинском, приносном и финансијском положају предузећа. Табеларни прикази који слиједе у извјештају, презентују рачуноводствене податке неопходне за сагледавање остварених резултата пословања.

Рационализација свих трошкова и ефикасније пословање, те стална финансијска контрола, управљање обртним капиталом, управљање новчаним средствима су неизоставне одреднице које су допринијеле успјешном пословању Предузећа.

Презентовани финансијски извјештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, МРС, Међународним стандардима финансијског извјештавања и Правилника о рачуноводственим политикама ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ.

У наставку су приказани Биланс стања, Биланс успјеха и Извјештај о новчаним токовима за три последње године, а финансијска анализа извршена за извјештаје који се односе на период 1.1.-31.12.2022. године:

11.1. Биланс успјеха

Финансијска анализа Биланса успјеха представља анализу прихода и расхода, чијим се сучељавањем добија финансијски резултат.

	2020.	2021.	2022.
Пословни приходи	44.180.364	46.148.904	48.499.679
Приходи од продаје учинака	44.144.086	46.133.539	48.483.804
Остали пословни приходи	36.278	15.365	15.875
Пословни расходи	43.800.615	44.922.452	48.039.304
Набавна вриједност продате робе	28.079.152	29.781.741	30.923.067
Материјални трошкови	2.156.907	2.185.070	2.572.059
Трошкови плата и осталих личних примања	10.772.495	10.057.594	11.261.302
Трошкови производних услуга	788.032	753.558	1.031.661
Амортизација	1.507.601	1.565.347	1.750.244
Нематеријални трошкови	496.428	579.142	500.971
Добит од пословних активности	379.749	1.226.452	460.375
Пословни губитак			
Финансијски приходи	180.015	255.912	392.687
Финансијски расходи	71.572	58.150	20.141
Добит из финансијске активности	108.443	197.762	372.546
Губитак из финансијске активности	-	-	-
Добит редовне активности	488.192	1.424.214	832.921

Губитак редовне активности	-		
Остали приходи и добици	1.140.147	1.070.854	623.196
Остали расходи и губици	448.025	1.126.073	1.070.844
Добит по основу осталих прихода и расхода	692.122	-	
Губитак по осн.ост. прихода и расхода	-	55.219	447.648
Добит прије опорезивања	1.180.314	1.368.995	385.273
Губитак пословања прије пореза	-		
Порез на добит	-		
Нето добит	1.180.314	1.368.995	385.273
Нето губитак периода	-		
Просјечан број запослених	477	455	454

11.1.1. Пословни приходи

У Билансу успјеха, пословни приходи су исказани у износу од 48.499.679 КМ, односе се на приходе од продаје учинака и остале пословне приходе, остварени су у износу већем за 5,09% у односу на претходну годину, а структура истих дата је у сљедећем прегледу:

р/б	Опис	2021.	2022.	Индекс
	1	2	3	3/2
1.	Приходи од продаје ел.енергије	38.590.715	40.370.607	104,61
2.	Приходи од продаје воде	2.187.608	2.378.466	108,72
3.	Приходи од услуга одвоза смећа	2.431.751	2.490.361	102,41
4.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Електродистрибуција	615.535	685.600	111,38
5.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Водовод и канализација	155.619	188.493	121,12
6.	Приходи од фиксних накнада за цијену водних услуга	630.694	644.090	102,12
7.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Чистоћа	1.521.617	1.726.187	113,44
8.	Остали пословни приходи	15.365	15.875	103,32
	УКУПНО:	46.148.904	48.499.679	105,09

Најзначајније учешће у пословним приходима имају приходи од продаје електричне енергије **83,24%**, затим приходи од услуга одвоза смећа 5,13%, приходи од продаје воде 4,90%, приходи од осталих услуга чистоће 3,56%, итд.

11.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 48.039.304 КМ и већи су за 6,94% у односу на пословне расходе претходне године. У односу на прошлу годину повећани су трошкови набавке електричне енергије, материјални трошкови, трошкови плата и осталих давања запосленим, трошкови производних услуга, те трошкови амортизације.

Структура пословних расхода дата је у табели испод:

Р.б.	Опис	2021.	2022.	Индекс
	1	2	3	4
1.	Набавна вриједност ел. енергије	29.781.741	30.923.067	103,83
2.	Материјални трошкови	2.185.070	2.572.059	117,71
3.	Трошкови плата и осталих примања запослених	10.057.594	11.261.302	111,97
4.	Трошкови производних услуга	753.558	1.031.661	136,91
5.	Амортизација	1.565.347	1.750.244	111,81
6.	Нематеријални трошкови	579.142	500.971	86,51
	УКУПНО	44.922.452	48.039.304	106,94

Трошкови набавне вриједности електричне енергије у 2022. години остварени су у износу од **30.923.067** КМ и у односу на претходну годину већи су за 3,83% или номинално изражено за 1.141.326 КМ. Већи трошкови набавке електричне енергије посљедица су веће улазне цијене електричне енергије, која је за 2022. годину износила 10,8563 pf/kWh, док је за 2021. годину просјечна улазна цијена је износила 10,4260 pf/kWh. У 2022. години је набављено 284.847.707 kWh електричне енергије. што је за 801.068 kWh или 0,2812% мање у односу на 2021. годину, када је набављено 285.648.775 kWh.

Набавна вриједност ел. енергије чини **64,37%** пословних расхода, а и током 2022. године, електрична енергије је набављана од МХ “Електропривреда” Републике Српске, Матично предузеће а.д. Требиње.

Материјални трошкови остварени су у износу од **2.572.059** КМ и већи су у односу на 2021. годину за 17,71%. У материјалне трошкове су евидентирани трошкови материјала за израду учинака (утрошени и потрошни материјал, који користе радне јединице за редовно обављање дјелатности, као и трошкови резервних дијелова за трећа лица), трошкови режијског материјала (утрошене ауто гуме, ХТЗ опрема, материјал за чишћење и одржавање, резервни дијелови, канцеларијски материјал и сл.), те трошкови горива и енергије (гориво, маживо, уље, утрошена електрична енергија - властита потрпшња + електрична енергија која се користи на резервоару Хргови). Материјални трошкови су у 2022. години оставрени у већем износу од 386.990 КМ или 17,71% у односу на 2021. годину, из разлога што је дошло до значајног повећања цијена горива, али и водоводног, електро и грађевинског материјала, резервних дијелова и ситног инвентара (ауто гума). Најзначајније учешће у материјалним трошковима заузимају трошкови енергије и горива са 1.344.741 КМ (гориво 682.807 КМ + енергија 661.934 КМ), те трошкови утрошеног и потрошног материјала са 1.071.141 КМ (трошкови материјала који се уграђује трећим лицима 129.964 КМ; трошкови утрошеног материјала које користе РЈ за редовно обављање дјелатности 509.391 КМ; трошкови потрошног материјала 326.977 КМ; трошкови ХТЗ опреме 57.938 КМ; трошкови канцеларијског материјала 33.141 КМ, трошкови материјала за чишћење и одржавање 13.730 КМ).

Трошкови плата и осталих примања запослених остварени су у износу од **11.261.302 КМ** и већи су у односу на 2021. годину за 11,97% или 1.203.708 КМ. Повећање трошкова плата и осталих примања запослених настало је због повећања коефицијента за 0,50% на све систематизоване позиције, а Одлука о давању сагласности за повећање коефицијента се примјењује од 3.3.2022. године. У трошкове плата и осталих примања запослених улазе: трошкови бруто плата, трошкови накнаде за топли оброк, отпремнине у пензију, материјалне помоћи запосленим (смрт запосленика или члана уже породице), трошкови службених путовања, трошкови накнада члановима УО, трошкови накнада по основу уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима и сл.

Трошкови плата и осталих примања запослених (група трошкова 52) чине 23,44% пословних расхода ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ.

Трошкови производних услуга остварени су у износу од **1.031.661 КМ** и већи су за 36,91% у односу на 2021. годину. У односу на прошлу годину значајно су смањени трошкови изнајмљивања и закупа (радне машине и опрема), те трошкови спонзорстава и реклама, као и трошкови осталих услуга, али су и значајно повећани **трошкови услуга израде и дораде учинака**, који су остварени у износу од **212.192 КМ**, а одосе се на трошкове анализе воде 27.680 КМ, трошкове пратећих радова на одржавању водоводне и канализационе мреже 29.252 КМ, трошкове одржавања, регенерације и санације бунара 76.900 КМ, трошкови пратећих услуга за потребе РЈ Електродистрибуција 36.856 КМ, услуге санације терена при интервенцијама 40.604 КМ, услуге збрињавања отпада 900 КМ, **те трошкове одржавања**, који су остварени у износу од **647.690 КМ**, а односе се на: трошкове текућег одржавања и адаптације објекта 59.880 КМ, трошкове одржавања и сервисирања опреме 140.253 КМ, одржавање и сервисирање теретних и путничких возила, те радних машина 396.654 КМ, одржавање рачуарске опреме и апликативних софтвера 30.378 КМ, одржавање ГПС надзора 21.525 КМ.

Потребно је напоменути да су у оквиру трошкова осталих услуга значајно смањени трошкови одржавања хигијене из разлога што је тендер за набавку наведених услуга два пута обаран и реализован је тек крајем мјесеца октобра. Услуге одржавања хигијене су набављане закључивањем уговора о привременим и повременим пословима.

Трошкови амортизације остварени су у износу од **1.750.244 КМ** и већи су у односу на претходну годину за 184.897 КМ или 11,81%, а што показује да је дио планираних сталних средстава набављен и стављен у употребу. Такође, потребно је напоменути да је стављен у употребу и камион, који је набавила Влада Брчко дистрикта БиХ, а који је намијењен за одвоз отпада на регионалну депонију у Зворник.

Амортизација материјалне и нематеријалне имовине обрачуната је примјеном стопа амортизације утврђених Рачуноводственим политикама предузећа, а у складу са Законом о порезу на добит предузећа.

Нематеријални трошкови остварени су у износу од **500.971 КМ** и мањи су у односу на 2021. годину за 13,50%. У нематеријалне трошкове улазе: трошкови непроизводних услуга (трошкови стручног усавшавања, обуке за руковање радним машинама и уређајима, услуге сертификационог аудита, трошкови адвокатских услуга, услуге нотара и судских вјештака, здравствених услуга – систематски прегледи и сл.), трошкови репрезентације (репрезентација у пословним просторијама и угоститељским објектима), трошкови премије осигурања (премије за осигурање радника од последица несрећног случаја, осигурање путничких и теретних возила), банкарске услуге (трошкови платног промета и трошкови банкарских гаранција), телефонске услуге (трошкови фиксне и мобилне телефоније, те остале поштанске и телекомуникационе

услуге), трошкови пореза (порез на имовину, накнада за шуме, регистрације возила, регулаторних накнада за ДЕРК), чланарине привредним коморама и остали нематеријални трошкови (трошкови оглашавања у службеном гласнику, административне и судске таксе, таксе на пресуде основног суда и сл.).

Повећање у односу на претходну годину евидентирано је код трошкова премија осигурања запослених, из разлога што је осигуравајуће кућа са којом је предузеће имало потписан оквирни споразум о осигурању запослених, једнострано раскинула уговор због нерентабилности истог, а вриједност уговора са новом осигуравајућом кућом је већа за 102,64% (99.403,20 КМ / 49.053,60 КМ).

Повећање је евидентирано и на трошковима пореза, накнада и такси због уплаћене аконтације за кориштење шума за 2022. годину, а по препоруци ревизора из Уреда за ревизију Брчко дистрикта БиХ.

Сучељавањем пословних прихода и пословних расхода остварен је пословни добитак у износу од 460.375 КМ.

11.1.3. Финансијски приходи

У Билансу успјеха, финансијски приходи су исказани у износу од **392.687 КМ** и већи су у односу на 2021. годину за 53,45%, а односе се приходе од обрачунатих затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од правних и физичких лица за комуналне услуге, камате по пресудама у корист предузећа, протесте банкарских гаранција и сл.

Повећање финансијских прихода настало је пресудом Апелационог суда којом је Брчко дистрикт БиХ био обавезан да ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ уплати 200.000 КМ на име затезне камате по предмету за прикупљање и збрињавање паса луталица у периоду од 01.01.2011.-31.12.20218. године.

11.1.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи су исказани у износу од **20.141 КМ**, а односе се на камате по револвинг кредитима 7.133 КМ, камате по дугорочном кредиту 1.994, те затезне камате по судским пресудама 10.613 КМ, те затезне камате по кашњењу у плаћању 401 КМ. Расходи камате обухватају камату обрачунату на примљене кредите, која се евидентира у билансу успјеха за период на који се односе, а у складу са начелом узрочности. У односу на претходну годину, финансијски расходи су мањи за 65,36% јер су позајмљена средства кориштена повремено и на кратак период.

11.1.5. Остали приходи

Остали приходи остварени су у износу од **623.196 КМ**, а односе се на приходе од наплаћених потраживања од купаца за које је извршен индиректни отпис потраживања у износу од 239.636 КМ и примитке, који се односе на приходе од укидања резервисања по основу примљених грантова Владе Брчко дистрикта БиХ, у износу од 383.560 КМ.

11.1.6. Остали расходи и губици

На позицији осталих расхода и губитака исказан је износ од **1.070.844 КМ** који се односи на расходе по основу правоснажних судских пресуда у износу од 307.445 КМ (збрињавање паса луталица), расходе по основу исправке вриједности потраживања (индиректни отпис) 72.184 КМ, отпис залиха материјала и резервних дијелова 54.058 КМ, трошкове судског поступка по пресудама 90.034 КМ, новчане казне по прекршајном налогу 13.200 КМ, накнаде штета по пресудама (материјалне и нематеријалне) – уједи паса луталица и начињене материјалне штете, те накнаде штете по споразуму у износу од 106.411 КМ, ПДВ на мањкове на залихама 396 КМ, издатке за остале материјалне трошкове 7.000 КМ, накнадно утврђене остале расходе 230 КМ, губитке изнад дозвољених 264.573 КМ, ненаплаћене расходе боловања у износу од 145.771 КМ, грантове за изградњу ТС 765 КМ и сл.

Сучељавањем укупних прихода и расхода и губитака, предузеће је за период 01.01.-31.12.2022. године исказало добит периода у износу од 385.273 КМ.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА

Р/Б	ПРИХОДИ	ПЛАНИРАНО 1.1.- 31.12.2022.	ОСТВАРЕНО 1.1 - 31.12.2021.	ОСТВАРЕНО 1.1 - 31.12.2022.	%	%
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Приходи од продаје учинака	48.779.000	46.133.539	48.483.804	105,09	99,39
2.	Финансијски приходи	260.000	255.912	392.687	153,45	151,03
3.	Остали пословни приходи	80.000	15.365	15.875	103,32	19,84
4.	Приходи на основу нап. инд.отписаних потраживања	210.000	275.471	239.636	86,99	114,11
5.	Примитци (укидање резервисања по осн.примљених грантова) и остали непоменути приходи	1.540.000	795.383	383.560	48,22	24,91
	УКУПНО ПРИХОДИ	50.869.000	47.475.670	49.515.562	104,30	97,34
	ТРОШКОВИ	01.01.- 31.12.2022.	01.01 - 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2022.	%	%
1.	Набавна вриједност робе – ел. енергија	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
50	Набавна вриједност продате робе	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
2.	Трошкови утрошеног/потрошног материјала	1.869.000	1.063.338	1.071.141	100,73	57,31
3.	Утрошена енергија и гориво	1.155.000	1.047.083	1.344.740	128,43	116,43
4.	Утрошени резервни дијелови	76.000	30.332	62.495	206,04	82,23
5.	Отпис ситног инвентара и ауто гума	70.000	44.317	93.683	211,39	133,83
51	Материјални трошкови	3.170.000	2.185.070	2.572.059	117,71	81,14
6.	Бруто плате	10.475.796	8.837.125	10.116.143	114,47	96,57
7.	Трошкови службених путовања запослених	10.000	4.410	12.159	275,71	121,59
8.	Трошкови осталих примања запослених	699.870	813.146	627.532	77,17	89,66

9.	Накнаде члановима УО	65.000	55.753	66.645	119,54	102,53
10.	Накнаде по основу Уговора о дјелу	400.000	347.160	438.823	126,40	109,71
52	Трошкови плата и осталих примања запослених	11.650.666	10.057.594	11.261.302	111,97	96,66
11.	Трошкови услуга израде и дораде учинака	80.000	60.800	212.192	/	265,24
12.	Трошкови транспортних услуга	25.000	70	0	/	/
13.	Трошкови услуга одржавања	871.500	474.722	647.690	136,44	74,32
14.	Трошкови закупа и изнајмљивања	45.000	7.880	6.143	77,96	13,65
15.	Трошкови рекламе и спонзорства	65.500	51.631	30.098	58,29	45,95
16.	Трошкови осталих услуга	285.650	158.454	135.538	85,54	47,45
53	Трошкови производних услуга	1.372.650	753.557	1.031.661	136,91	75,16
17.	Трошкови амортизације	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
54	Амортизација и трошкови резервисања	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
18.	Трошкови непроизводних услуга	185.300	126.694	71.784	56,66	38,74
19.	Трошкови репрезентације	28.000	13.028	11.788	90,48	42,10
20.	Трошкови премија осигурања	72.700	78.283	97.987	125,17	134,78
21.	Трошкови банкарских услуга	62.000	50.731	43.401	85,55	70,00
22.	Трошкови поштанских и телекомуникационих услуга	64.000	73.604	58.430	79,38	91,30
23.	Трошкови пореза, накнада и такси	232.000	142.513	151.086	106,02	65,12
24.	Трошкови чланарина	1.500	1.440	1.260	87,50	84,00
25.	Остали нематеријални трошкови	94.400	92.850	65.235	70,26	69,10
55	Нематеријални трошкови	739.900	579.143	500.971	86,50	67,71
26.	Финансијски расходи	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
56	Финансијски расходи	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
27.	Остали расходи	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,62
57	Остали расходи и губитци	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,625
	УКУПНО ТРОШКОВИ	50.647.216	46.106.675	49.130.289	106,56	97,00
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	221.784	1.368.995	385.273	/	/

11.2. Биланс стања

Биланс стања представља тренутну слику имовинске ситуације предузећа, односно величину и структуру средстава и извора средстава на основу којих се може видјети материјални односно финансијски положај предузећа.

	2020.	2021.	2022.
АКТИВА			
Стална средства	9.797.683	9.296.515	9.426.247
Нематеријална средства	805.460	669.698	459.853
Некретнине, постројења и опрема	8.992.223	8.626.817	8.966.394
Обртна средства	16.120.377	15.763.104	16.536.580
Залихе	2.273.454	2.194.459	2.778.536
Готовина и готовински еквиваленти	2.222.569	1.929.577	3.098.032
Краткорочна потраживања	11.575.300	11.598.190	10.660.012
Активна временска разграничења	49.054	40.878	0
Пословна актива	25.918.060	25.059.619	25.962.827
Ванбилансна актива	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Укупна актива	163.855.627	162.997.186	163.900.394
ПАСИВА			
Капитал	7.341.877	14.686.141	15.071.414
Основни капитал	2.000	5.977.268	5.977.268
Резерве	700.000	1.880.315	3.249.310
Нераспоређена добит	6.639.877	6.828.558	5.844.836
Губитак до висине капитала			
Дугорочна резервисања	598.823	871.268	564.943
Дугорочне обавезе	6.258.674	-	593.471
Краткорочне обавезе	8.939.586	7.140.054	7.230.826
Пасивна временска разграничења	2.779.100	2.362.156	2.502.173
Пословна пасива	25.918.060	25.059.619	25.962.827
Ванбилансна пасива	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Укупна пасива	163.855.627	162.997.186	163.900.394

11.2.1. Стална средства и дугорочни пласмани

У Билансу стања на дан 31.12.2022. године, стална средства су исказана у нето износу од 9.426.247 КМ, од чега се 459.853 КМ односи на нематеријална стална средства (лиценце и патенте), док се 8.961.691 КМ односи на некретнине постројења и опрему, те 4.703 КМ на остала (специфична) стална материјална средства.

Износ сталних средства је већи за 1,40% у односу на прошлу годину из разлога што су вршена улагања у материјалну и нематеријалну имовину, а најзначајнија се односе на:

- Лиценце 15.446 КМ,
- Уређаји за проналазак квара на НН мрежи 164.965 КМ,
- Пумпе 55.104 КМ,
- АММ систем за даљинско читање 795.085 КМ,
- Путнички аутомобили 157.499 КМ,
- Теретно возило тегљач (Влада БД)..... 186.779 КМ,
- Специјална возила 185.000 КМ,
- Прикључни уређаји (Влада БД) 406.692 КМ и сл.

11.2.2. Текућа средства

Вриједност текућих средстава исказана је у износу од 16.536.580 КМ, а односе се на:

- а) Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара у износу од....
2.778.536 КМ
- б) Готовину и готовинске еквиваленте у износу од3.098.032
КМ
- с) Краткорочна потраживања10.660.012
КМ

Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 2.778.536 КМ, а односе се на:

- а) Сировине и материјал у складишту 2.694.553 КМ
 - РЈ ВиК1.045.581 КМ
 - РЈ Електродистрибуција..... 1.445.831 КМ
 - РЈ Чистоћа 203.141 КМ
- б) Ситан инвентар на залихи 83.983 КМ

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 3.098.032 КМ и односе се на стање новчаних средстава на трансакционим рачунима у банкама и готовину у благајни.

У Билансу стања укупна **краткорочна потраживања** исказана су у износу од 10.660.012 КМ, а њихова структура дата је у следећем прегледу:

- а) Потраживања од купаца у земљи 9.820.327 КМ
- б) Потраживања за затезне камате 802.446 КМ
- с) Потраживања од фондова за боловања 37.239 КМ

Структура краткорочних потраживања од купаца дата је у табели испод:

	Редовна потраживања	Спорна потраживања	Исправка вриједности	Нето вриједност
Испорука ел. енергије	6.189.382,72	2.363.023,19	2.271.954,59	6.280.451,32
Испорука воде	321.838,68	1.441.325,06	389.084,18	1.374.079,56
Услуге одвоза смећа	403.448,25	1.570.983,03	302.815,84	1.671.615,44
Остале услуге предузећа	494.180,79	202.816,79	202.816,79	494.180,79
	7.408.840,44	5.578.148,07	3.166.671,40	9.820.327,11

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31.12.2021. године износе 12.986.988,51. Исправка вриједности потраживања износи 3.166.671,40 КМ и чини 24,38% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Нето вриједност потраживања износи 9.820.327,11 КМ и мања је за 8,85% или 952.926 КМ у односу на претходну годину. Током 2022. године наплаћено је 98,61% фактурисане реализације (99% електрична енергија; 95,58% вода и 95,54% одвоз смећа), али треба напоменути да је, захваљујући активностима на наплати потраживања и донацији од стране Брчко дистрикта БиХ, наплаћено и 1.679.782 КМ потраживања из ранијег периода. Износ спорних потраживања је у цијелости утужен, а Предузеће редовно обрачунава законску затезну камату купцима за сва потраживања којима је истекао период доспијећа назначен на рачуну.

Потраживања за затезне камате се односе на камате обрачунате на рачуне за комуналне услуге који нису уплаћени у валути плаћања, а структура истих дата је у наставку:

Потраживања	Износ у КМ
Потраж. за затезне камате - ел.енергија	320.446
Потраж. за затезне камате - вода	271.941
Позтаж. та затезне камате – одвоз смећа	210.059
УКУПНО	802.446

Потраживање од фондова исказано је у износу од 37.239 КМ, а односи на потраживања по основу породилског боловања и боловања преко 42 дана.

11.2.3. Капитал

На дан билансирања, на позицији капитала исказан је износ од 15.071.414 КМ, од чега се на државни капитал односи 5.977.268 КМ (у јулу мјесецу 2021. године је извршен упис капитала у износу од 5.975.268 КМ, који се водио на дугорочним обавезама – обавезе према оснивачу које се могу конвертовати у капитал), на законске резерве 3.249.310 КМ, на нераспоређену добит из ранијих година 5.459.563 КМ, те на нераспоређену добит извјештајне године 385.273 КМ.

11.2.4. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 564.943 КМ, а односе се на резервисања за започете судске поступке који су покренути против Предузећа 151.852 КМ и остале унапријед наплаћене одложене приходе – субвенције 413.091 КМ.

11.2.5. Обавезе које се могу конвертовати у капитал

На обавезе које се могу конвертовати у капитал односи се камион тегљач са приколицама, који је набавила Влада Брчко дистрикта БиХ, а који служи за одвоз смећа на регионалну депонију у Зворник. Вриједност комплетне опреме износи 593.471 КМ.

11.2.6. Краткорочне обавезе

На позицији краткорочних обавеза у Билансу стања исказан је износ од 7.230.826 КМ, који се односи на следеће обавезе:

- Обавезе из пословања.....6.184.601 КМ
- Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених 926.506 КМ
- Друге обавезе..... 9.090 КМ
- Обавезе за ПДВ 110.629 КМ

Обавезе из пословања исказане су у износу од 6.184.601 КМ, а односе се на:

- Примљене авансе..... 743.859 КМ
- Обавезе према добављачима 5.440.742 КМ

Од наведеног износа обавеза према добављачима, на обавезе према Електропривреди Републике Српске – добављачу за испоручену електричну енергију односи се 4.085.533 КМ, односно фактура за мјесец 12/22, која доспијева за плаћање 20.01.2023. године, а остатак од 1.355.209 КМ се односи на обавезе према осталим добављачима у земљи и иностранству, које нису доспјеле за плаћање. Из наведеног се може закључити да Предузеће на вријеме измирује све доспјеле обавезе како према добављачима, тако и према запосленим, држави и осталим заинтересованим странама.

Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених исказане су у износу од 926.506 КМ, а односе се на обавезе на плату за мјесец 12/2022, чија структура је дата у наставку:

- Обавезе по основу плата и накнада.....605.933 КМ
- Обавезе по основу пореза на плате и накнаде..... 5.450 КМ
- Обавезе за доприносе по основу плата и накнада ...295.347 КМ
- Обавезе по основу боловања..... 19.776 КМ

Друге обавезе исказане су у износу од 9.090 КМ, а односе се на обавезе за накнаде члановима Управног одбора Предузећа у износу од 4.999 КМ, обавезе за порезе на накнаде Управном одбору у износу од 555 КМ и обавезе за порезе по основу Уговори о привременим и повременим пословима у износу од 3.536 КМ.

Обавезе за уплату ПДВ-а за обрачунски период исказане су у износу од 110.629 КМ.

11.2.7. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу у 2.502.173 КМ, а односе се на обрачунате остале трошкове текућег периода у износу од 17.227 КМ и одложене приходе (донација Владе Брчко дистрикта БиХ намијењена за набавку опреме и изградњу трафо станица, те изградњу и реконструкцију водоводне, канализационе и електро мреже) у износу од 2.484.946 КМ. Ребалансом буџета Брчко дистрикта БиХ, крајем 2022. године, издвојена су значајна средства донација ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ, која су намијењена за реконструкцију и изградњу водоводне, канализационе, електро мреже и јавне расвјете од којих су најзначајније: донација за изградњу и санацију бунара са водоцрпилишта Штрепци = 280.000 КМ; санација водоводне мреже у МЗ Бијела = 50.000 КМ; реконструкција колектора отпадних вода МЗ Српска Варош = 50.000 КМ; уградња трансформаторског појачивача МЗ Брезово Поље = 30.000 КМ; реконструкција НН мреже = 42.660 КМ; реконструкција водоводне и канализационе мреже = 50.000 КМ; реконструкција и изградња јавне расвјете = 101.000 КМ, а реализација истих је планирана у 2023. години.

11.3. Извјештај о новчаним токовима

	2020.	2021.	2022.
I ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи готовине из пословних активности	51.935.567	53.696.944	56.784.092
Одливи готовине из пословних активности	49.639.848	52.342.039	54.959.231
Нето прилив готовине из пословних активности	2.295.719	1.354.905	1.824.861
Нето одлив готовине из пословних активности	-	-	-
II ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ УЛАГАЧКИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи готовине из улагачких активности	84.994	92.220	100.162
Одливи готовине из улагачких активности	-	-	-
Нето приливи готовине из улагачких активности	84.994	92.220	100.162
Нето одливи готовине из улагачких активности	-	-	-
III ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Прилив готовине из финансијске активности	3.800.646	4.122.357	10.698.695
Одливи готовине из финансијске активности	4.528.757	5.862.474	11.455.263
Нето одливи готовине из финансијске активности	728.111	1.740.117	756.568
Нето приливи готовине из финансијске активности	-	-	-
УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	55.821.207	57.911.521	67.582.949
УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	54.168.605	58.204.513	66.414.494
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	1.652.602	-	1.168.455
НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	-	292.992	-

ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ИЗВЈ.ПЕРИОДА	569.967	2.222.569	1.929.577
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ИЗВЈ.ПЕРИОДА	2.222.569	1.929.577	3.098.032

У претходној табели су приказане информације о изворима и употреби готовине током 2022. године.

11.3.1. Управљање финансијским ризицима

Предузеће је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено финансијским ризицима и то:

- Тржишним ризицима,
- Ризику ликвидности,
- Кредитном ризику

Управљање ризицима у Предузећу је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

Тржишни ризик обухвата:

а) Ризик од промјене курса страних валута

Предузеће је изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, а који проистичу из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Девизни ризик настаје у случајевима неусклађености финансијских средстава и обавеза изражених у страниј валути са валутном клаузулом. У мјери у којој је то могуће, предузеће минимизира ризик кроз минимизирање отворене девизне позиције.

б) Ризик од промјене каматних стопа

Предузеће је изложено разним ризицима који кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. Предузеће је изложено ризику промјене каматних стопа у мјери у којој каматносна средства и каматносне обавезе доспијевају за наплату у различито вријеме и различитим износима.

Напомена: Позајмљена кредитна средства уговорена су са фиксном каматном стопом.

Ризик ликвидности је ризик да предузеће неће бити у могућности да финансира средства одговарајућим изворима финансирања са становишта рокова и стопа и ризик немогућности да се средство реализује по разумној цијени у одговарајућем временском оквиру. Предузеће управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспијећа. Предузеће непрекидно процјењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промјена у изворима финансирања потребним за испуњење постављених циљева, а у складу са пословном стратегијом предузећа.

Кредитни ризик је ризик од настанка финансијских губитака предузећа као резултат кашњења клијената или друге уговорене стране у измиревању уговорених обавеза. Кредитни ризик се првенствено везује за изложеност предузећа по основу готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, потраживања од правних и физичких лица и преузетих обавеза. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених

мјера и активности на нивоу предузећа, а које су дефинисане у Правилнику о наплати потраживања (опомене, искључења, репрограмирање дуга, компензација/цесија са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и сл.).

11.3.2. Изабрани финансијски подаци

	2020.	2021.	2022.
Изабрани подаци из биланса успјеха			
Пословни приходи	44.180.364	46.148.904	48.499.679
Приходи од продаје	44.144.086	46.133.539	48.483.804
Пословни расходи	43.800.615	44.922.452	48.039.304
ЕБИТ	415.043	1.269.237	464.641
ЕБИТ маржа	0,94%	2,75%	0,96%
ЕБИТДА	1.922.644	2.834.584	2.214.885
ЕБИТДА маржа	4,36%	6,14%	4,57%
Нето добит	1.180.314	1.368.995	385.273
Нето профитна маржа	2,67%	2,97%	0,79%
Изабрани подаци из биланса стања			
Готовина и краткорочни финансијски пласмани	2.222.569	1.929.577	3.098.032
Некретнине, постројења и опрема	8.992.223	8.626.817	8.966.394
Пословна актива	25.918.060	25.059.619	25.962.827
Финансијске обавезе	2.585.874	756.567	0,00
Укупан капитал	7.341.877	14.686.141	15.071.414
Остали кључни финансијски подаци	0,17	0,12	0,03
Рентабилност капитала (ROE)	0,05	0,05	0,02
Рентабилност имовине (ROA)	5,10	6,03	1,64
Рентабилност инвестираног капитала (ROIC)	0,69	0,60	0,58
Коефицијент финансијске стабилности Финансијске обавезе/капитал	0,39	0,05	-

11.3.3. Финансијски показатељи

Основно економско правило у пословању је: Пословати профитабилно и остати платно способни!

	2020.	2021.	2022.
Показатељи профитабилности			
ЕБИТДА маржа	4,36%	6,14%	4,57%
Маржа пословне (брutto) добити	0,86%	2,66%	0,95%
Маржа нето добити	2,67%	2,97%	0,79%
Рентабилност капитала (ROE)	0,17	0,12	0,03
Рентабилност укупне имовине (ROA)	0,05	0,05	0,02
Рентабилност инвестираног капитала (ROIC)	5,10	6,03	1,64
Показатељи активности			
Коефицијент обрта укупне имовине	1,76	1,89	1,91
Коефицијент обрта краткорочне имовине	2,82	3,00	2,99
Број дана наплате од купаца	83	86	77
Број дана плаћања добављачима	59	43	47
Приходи од продаје по запосленом (KM)	92.545	101.392	106.793
Трошкови особља по запосленом (KM)	22.584	22.105	24.805
Просјечан број запослених	477	455	454
Показатељи финансијског стања			
Коефицијент тренутне ликвидности	0,25	0,27	0,43
Коефицијент убрзане ликвидности	1,55	1,90	1,90
Коефицијент текуће ликвидности	1,80	2,21	2,29
Коефицијент финансијске стабилности	0,69	0,60	0,58
Капитал/укупна актива	0,28	0,59	0,58
Финансијске обавезе /капитал	0,39	0,05	-
Финансијске обавезе/ЕБИТДА	1,49	0,27	-
Капитал/стална имовина	0,75	1,58	1,60
Капитал + дугорочне обавезе /стална имовина	1,45	1,67	1,72
Показатељи економичности			
Економичност укупног пословања	1,03	1,03	1,01
Економичност пословања/продаја	1,01	1,03	1,01
Економичност финансирања	2,52	4,40	19,50
Показатељи задужености			
Коефицијент задужености	0,72	0,41	0,42
Коефицијент задужености	0,28	0,59	0,58
Коефицијент властитог финансирања	2,53	0,70	0,72
Коефицијент финансирања			

Анализа финансијских извјештаја је најважнији дио цјелокупне анализе пословања предузећа. Анализа омогућава одговор на питање како је предузеће пословало у претходном периоду, те како побољшати резултате у наредном периоду. Финансијска анализа представља важан алат који менаџмент предузећа користи приликом доношења пословних одлука везаних за управљање пословањем и развојем предузећа.

Рацио анализа, у математичком смислу, представља операцију стављања у однос једне билансне позиције према другој, да би се добио показатељ који указује на слабости или снагу пословања предузећа.

Рацио показатељи се могу класификовати у следеће групе:

- a) Показатељи профитабилности (рентабилности)
- b) Показатељи активности.
- c) Показатељи финансијског стања,
- d) Показатељи економичности,
- e) Показатељи задужености

Показатељи профитабилности изражавају снагу зараде предузећа, односно показују укупни ефекат ликвидности, управљања имовином и дугом у циљу остваривања профита. Показатељи профитабилности се могу сврстати у двије групе:

1. Показатељи који показују профитабилност у односу према продаји
 1. Бруто маржа профита
 2. Нето маржа профита
2. Показатељи који показују профитабилност у односу према улагањима
 1. Рентабилност имовине
 2. Рентабилност капитала

У 2022. години предузеће је остварило нето добит у износу од 385.273 КМ, а самим тим створило услове за израчунавање показатеља профитабилности на основу којих се може оцијенити бонитет предузећа.

Маржа бруто добити израчунава се стављањем у однос бруто добити и прихода од продаје. Што је маржа бруто добити већа, предузеће је успјешније у остваривању зараде.

Нето маржа профита је најпрецизнији показатељ коначних учинака реализованих послова и показује колики постотак прихода остаје у виду добити којом се може располагати. Иако јавна предузећа не спадају у групу профитабилних предузећа, маржа нето добити је знатно повећана у односу на претходну годину.

Показатељ поврата на укупну имовину (ROA) показује способност предузећа да кориштењем расположиве имовине оствари добит.

Показатељ поврата на укупни капитал (ROE) показује снагу зараде у односу на улагања.

Због специфичности услова оснивања ЈП „Комунално Брчко“ (сва инфраструктура се не налази у власништву предузећа, него у власништву оснивача, предузећу је дата на управљање и одржавање), израчунавање показатеља ROA и ROE не приказује реални принос на капитал и принос на имовину. Предузеће оствари приходе и расходе, а самим тим и исказану добит користећи имовину која се не налази у власништву предузећа.

Показатељи активности пословања мјере колико ефикасно предузеће употребљава своје ресурсе, односно брзину циркулације имовине у пословном процесу. Коефицијенти обрта имовине показује колико се пута у једној години имовина претвори у приходе, односно однос између укупних прихода и укупне краткорочне имовине. Коефицијент обрта потраживања показује колико пута годишње се потраживања наплате, односно претворе у новац. Показатељ дана везивања средстава одражава просјечно вријеме у данима када су потраживања ненаплаћена. Што је већи број ненаплаћених дана, то је већа могућност кашњења у потраживања. Приликом тумачења овог показатеља треба узети у обзир услове које предузеће нуди својим купцима. Конкретно у случају ЈП “Комунално Брчко” то је 25 дана по истеку мјесеца.

Показатељи финансијског стања - Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања. Финансијска политика, коју води менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно – финансијског аспекта обезбиједили сталност, раст и развој предузећа. Дobar је онај финансијски положај, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност предузећа у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима, те ако предузеће може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Показатељи ликвидности имају за циљ да укажу на способност предузећа да измирује своје краткорочне обавезе уз одржавање потребног обима и структуре обртних средстава и очување доброг кредитног бонитета. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од цасх флоу тока. У конкретном случају можемо примјетити да су у 2022. години сви показатељи ликвидности знатно бољи у односу на прошлу и претпрошлу годину, што показује да предузеће на вријеме измирује доспјеле обавезе према повјериоцима.

- a) Рацио тренутне ликвидности показује способност предузећа да новчаним средствима измирује доспјеле обавезе, односно мора имати финансијску равнотежу између расположивих новчаних средстава и доспјелих обавеза. У 2022. години предузеће је 1 КМ краткорочних обавеза покривало са 0,43 КМ новчаних средстава, што показује да предузеће није било у стању да краткорочне обавезе измири само новчаним средствима, односно да поређењем са стандардним показатељом, можемо закључити да предузеће нема задовољавајућу тренутну ликвидност.
- b) Рацио текуће ликвидности показује способност предузећа да краткорочном имовином покрије доспјеле краткорочне обавезе. У 2022. години 1 КМ краткорочних обавеза је био покривен са 2,29 КМ новчаних средстава. У поређењу са стандардним показатељом текуће ликвидности (2:1) можемо примјетити да је предузеће остварило текућу ликвидност, те да је показатељ текуће ликвидности много бољи у односу на претходну годину.
- c) Рацио убрзане ликвидности показује способност предузећа да краткорочном имовином умањеном за залихе измирује доспјеле краткорочне обавезе. У 2022. години предузеће је 1 КМ краткорочних обавеза покривало са 1,90 КМ ликвидних средстава, што у поређењу са прописаним стандардом (>1) показује да је предузеће остварило убрзану ликвидност.
- d) Коефицијент финансијске стабилности у односу на претходну годину приказује стагнацију, што представља позитивну тенденцију јер показује да је мањи дио дугорочне имовине финансиран из краткорочних извора финансирања, а што је у складу са правилима финансирања.

Претпоставка за одржавање ликвидности предузећа је да су дугорочно везана средства једнака дугорочним изворима финансирања, а краткорочно везана средства, краткорочним изворима финансирања. Да би се ликвидност перманентно одржавала, мобилисање краткорочно везаних средстава мора бити брже од доспијећа краткорочних обавеза. Употребом стратегије управљања

готовином, потраживањима од купаца, залихама и краткорочним задуживањем се може постићи брже мобилисање краткорочно везаних средстава, чиме се обезбјеђују новчана средства неопходна за измирење доспјелих обавеза. Каже се да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања једнаки обиму и времену расположивости извора финансирања.

Показатељи економичности мјере однос прихода и расхода и показују колико се прихода оствари по јединици расхода. У правилу показатељи би требали бити већи од 1, односно, што већи, то се више прихода остварује на јединици расхода. У нашем случају, предузеће је у 2022. години на 1 КМ расхода укупног пословања остварило 1,01 КМ прихода и остварило позитивно пословање.

Показатељи задужености показују до које мјере предузеће користи задуживање као облик финансирања, односно који је постотак имовине набављен задуживањем. Извори финансирања са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене. Сопствене изворе чине сопствени капитал, који представља гарантну супстанцу предузећа јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Нето сопствени капитал једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи и укупних обавеза исказаних у пасиви БС.

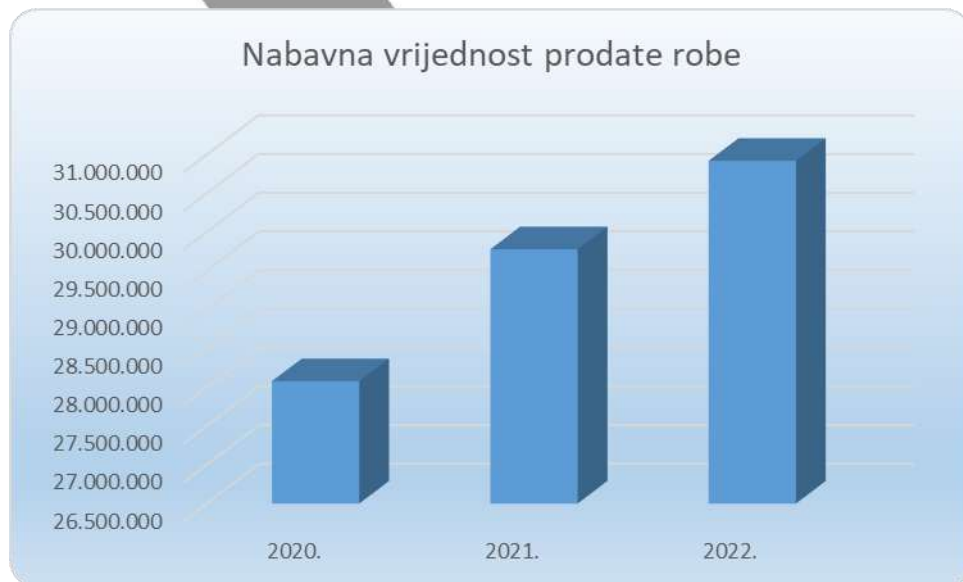
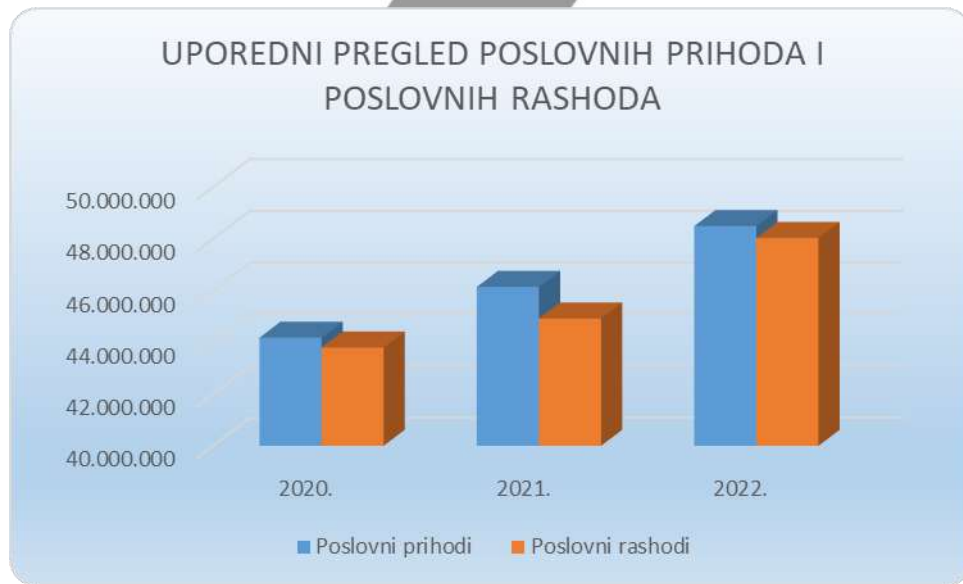
У нашем случају примјећујемо да коефицијент властитог финансирања на нивоу прошлогодишњег и износи 0,58%, односно да је финансирање вршено 0,42% из туђих средстава. Стандардом је прописано да показатељ властитог финансирања буде већи од 0,50%, односно да се предузеће финансира више од 50% из властитих средстава, међутим у савременим условима пословања одступа се од дефинисаног односа и све већи нагласак се придаје резултатима који се постижу укупним капиталом тј. трајној снази прихода. У том контексту толерише се већа задуженост предузећа и помијера се однос властитог и туђег капитала према омјеру 30:70.

11.3.4. Рентабилност инвестираног капитала

	2020.	2021.	2022.
Инвестирани капитал по имовини	12.386.128	12.359.148	13.108.675
Стална имовина	8.992.223	8.626.817	8.966.394
Нематеријална улагања	805.460	669.698	459.853
Нето пословни обртни капитал	10.752.832	10.338.314	10.351.979
Краткорочна посл. имовина	16.120.377	15.763.104	16.536.580
Залихе	2.273.454	2.194.459	2.778.536
Потраживања од купаца	10.910.480	10.773.253	9.820.327
Остала потраживања	664.820	824.937	839.685
Готовина	2.222.569	1.929.577	3.098.032
АВР	49.054	40.878	0
Пословне обавезе	(5.367.545)	(5.424.790)	(6.184.601)
Обавезе према добављачима	(4.698.610)	(4.680.197)	(5.440.742)
Остале пословне обавезе	(668.935)	(744.593)	(743.859)
Инвестирани капитал по обавезама	23.138.960	22.697.462	23.460.654
Укупан капитал	7.341.877	14.686.141	15.071.414
Дугорочне обавезе	6.857.497	871.267	1.158.414
Краткорочне обавезе	8.939.586	7.140.054	7.230.826
Дугорочни финансијски пласмани	(0)	(0)	(0)
Краткорочни финансијски пласмани	(0)	(0)	(0)

Рентабилност инвестираног капитала	1.180.314	1.368.995	385.273
Нето добит	23.138.960	22.697.462	23.460.654
Инвестирани капитал	5,10%	6,03%	1,64%
Рент. инвестираног капитала (ROIC)			

Графикони

12. ЗАКЉУЧАК :

Пословање ЈП „Комунално Брчко“ током 2022. године је обиљежило:

- ✓ Предузеће је у извештајном периоду остварило добит у износу од 385.273 КМ,
- ✓ Наплата потраживања за све услуге остварена у проценту од 98,61%
- ✓ 95,86% примљених захтјева и рекламација ријешено је у дефинисаним роковима
- ✓ Потписано 196 уговора о отплати дуга на рате
- ✓ Предузеће ресертификовано за Систем управљања сигурношћу информација у складу са ИСО 27001:2013 и за Систем управљања квалитетом у складу са ИСО 9001:2015
- ✓ Нове тарифе електричне енергије у примјени од 1.1.2022. године
- ✓ Набављено 284.847.707 kWh електричне енергије, а купцима испоручено 256.996.107 kWh електричне енергије
- ✓ Губици у дистрибуцији електричне енергије остварени су у апсолутном износу од 27.851.600 kWh или у релативном износу од 9,78 %, што је значајно смањење у односу на претходне године
- ✓ Извршено каблирање 10 kV далековода "Бијела"
- ✓ Завршена изградња трафостанице БСТС 10/0,4 kV Поточари 11
- ✓ Мобилна трафостаница кориштена као замјенска у насељу Дубраве до набавке нове
- ✓ Вршена редовна и квалитетна испорука електричне енергије,
- ✓ Вршено редовно одржавање електроенергетских објеката, контрола постојећих и прикључења нових потрошача,
- ✓ Произведено је 4.139.413 m³ воде у Фабрици воде, а купцима фактурисано 1.612.480 m³
- ✓ Просјечно губици воде у водоводном систему остварени су у износу од 61,05 %,
- ✓ Обезбијеђен континуитет рада Фабрике воде и постројења за производњу и дистрибуцију воде за пиће,
- ✓ Санирано оштећење цјевовода на мосту преко Штрепачке ријеке
- ✓ Изграђено 80 m водоводне мреже у улици Сабита Алаудина Ужичанина
- ✓ Замијењено 42,5 m цјевовода од азбест цемента у улици Томе Максимовића
- ✓ Конституисан Тим за имплементацију пројекта "Изградња главног транспортног цјевовода Плазуље – Поточари"
- ✓ Покренута реализација више пројеката на унапређењу водоводне мреже локалних водовода
- ✓ Редовно вршено одржавање канализационе мреже,
- ✓ Прикупљено 27.463,00 t кућног смећа, 51,17 t анималног отпада и 174,00 t отпада из производње
- ✓ Започела реализација одвоза комуналног отпада из Брчко дистрикта БиХ на регионалну депонију „Црни врх“ у Зворнику
- ✓ На основу рјешења Инспектората вршено уклањање дивљих депонија на територији Брчко дистрикта БиХ,
- ✓ Реализовано одржавање, чишћење и прање јавних површина и саобраћајница у складу са плановима инвеститора – Одјељења за јавне послове,
- ✓ Уредно одржавана проходност путева и других јавних површина у два зимска периода, у складу са захтјевима ЈП „Путеви Брчко“
- ✓ Највеће потешкоће у раду евидентирани су у процесу испоруке воде локалним водоводима којима предузеће управља, с обзиром на ограничене капацитете изворишта и дотрајалу мрежу, те је с порастом температуре долазило до повећане потрошње воде, која није била увијек довољна за основне потребе купаца, што желимо да, уз подршку ресорног одјељења, наставимо рјешавати у наредном периоду;

- ✓ Када је ријеч о људским ресурсима, неопходно је попуњавање упражњених радних мјеста у складу са траженим знањима и компетенцијама, као и стварање бољих услова рада и за већ запослене и за будуће запосленике, с обзиром на евидентан одлив радника у свим браншама.